

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนโดยนักเรียน

ชื่อ..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ เลขที่

การร่วมงานกลุ่ม

- ☐ ร่วมงานกลุ่มดีมาก
- ☐ ร่วมงานกลุ่มเป็นบางครั้ง
- ☐ ไม่ร่วมทำงานกลุ่ม

การเขียน

- ☐ เขียนชื่อพืชผักครัวได้มากกว่า 10 ชนิด
- ☐ เขียนชื่อพืชผักสวนครัวได้ 5-9 ชนิด
- ☐ เขียนชื่อพืชผักสวนครัวได้น้อยกว่า 5 ชนิด

การเล่าเรื่อง

- ☐ เล่าเรื่องได้ด้วยตนเอง
- ☐ เล่าเรื่องโดยมีเพื่อนแนะนำ
- ☐ ไม่เล่าเรื่อง

การทำแบบฝึกหัด

- ☐ ทำแบบฝึกหัดถูกต้องทุกข้อ
- ☐ ทำแบบฝึกหัดถูกต้องแต่ไม่ทุกข้อ
- ☐ ทำแบบฝึกหัดไม่ถูกต้องเลย

ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โครงการพระราชดำริฯ นี้เป็นแนวทางที่สามารถตอบโจทย์ของการจัดการศึกษาในเรื่องที่โรงเรียนมีภารกิจมาก มีโครงการที่ต้องรับผิดชอบมากมาย จนอาจส่งผลกระทบต่อแผนการจัดการเรียนการสอนได้ การแก้ปัญหาโดยใช้ “วิกฤต” เป็น “โอกาส” โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ นำโครงการที่รับผิดชอบอยู่นั้นมาเป็นแหล่งเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานตามโครงการ โรงเรียนที่สนใจอาจพิจารณาโครงการที่โรงเรียนอยู่แล้ว ออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกัน อาจเริ่มจากใช้เป็นแหล่ง/สื่อการเรียนรู้ แล้วขยายไปสู่การบูรณาการสาระที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันต่อไป
2. การเขียนกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะแบ่งเป็นกิจกรรมของครูและกิจกรรมของนักเรียนอย่างชัดเจน เป็นวิธีการที่ทำให้เห็นบทบาทของแต่ละฝ่ายได้เป็นอย่างดี ผู้ที่สนใจอาจเลือกใช้วิธีการนี้ไปใช้ในการเขียนกิจกรรมการเรียนการสอนได้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการมีระดับความเข้มข้นของการบูรณาการ โดยพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ กระบวนการ และเจตคติ ของสาระที่นำมาบูรณาการ ดังตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนศึกษาชื่อของพืชผักสวนครัว อาจเริ่มต้นจากให้ผู้เรียนรวบรวมชื่อเรียกพืชผักที่เป็นภาษาท้องถิ่น แล้วให้สืบค้นภาษากลาง จากนั้นนำมารวบรวมเรียงตามลำดับตัวอักษร จัดทำเป็น “พจนานุกรมพืชผักสวนครัวฉบับนักเรียน” ในกระบวนการสอนนี้แสดงให้เห็นกระบวนการในการสืบค้นข้อมูล การเห็นคุณค่าของภาษาในฐานะเครื่องมือในการสื่อสาร การได้เห็นที่ไปที่มาของการจัดทำพจนานุกรม เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีระดับของการบูรณาการที่เข้มข้นกว่าการอ่านเขียนคำธรรมดา ซึ่งการออกแบบกิจกรรมเช่นนี้ได้ ผู้สอนควรทำความเข้าใจแก่นของสาระที่สอน

เมนูที่ 12

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้
แบบสอดแทรก
(infusion)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้พัฒนาแผนการสอน: นาง สุทธิดา ภูซงค์
โรงเรียนเทศบาล 2 วัดเสนาหา (สมัครพลผดุง)
จังหวัดนครปฐม

- ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อ	แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้แบบสอดแทรก(infusion)
ระดับชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 5
กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาอังกฤษ
เรื่อง	favorite food in Nakronpathom
ผู้พัฒนาแผน	นาง สุทธิดา ภูซงค์
สถานศึกษา	โรงเรียนเทศบาล 2 วัดเสนาหา (สมัครพลผดุง) จังหวัดนครปฐม

- ความเป็นมาของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้นี้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้หนึ่งที่ใช้ในการสอนจริง เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของอาจารย์สุทธิดา ภูซงค์ เรื่อง favorite food in Nakhonpathom ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนให้ปฏิบัติตามจุดเน้นในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 2 วัดเสนาหา ซึ่งได้ดำเนินโครงการวิจัยระดับโรงเรียน เรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุข กรณีศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุข ของโรงเรียนเทศบาล 2 วัดเสนาหา คือ

เก่ง ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิด ทักษะการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการจัดการ ทักษะการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

ดี ได้แก่ ความรับผิดชอบ

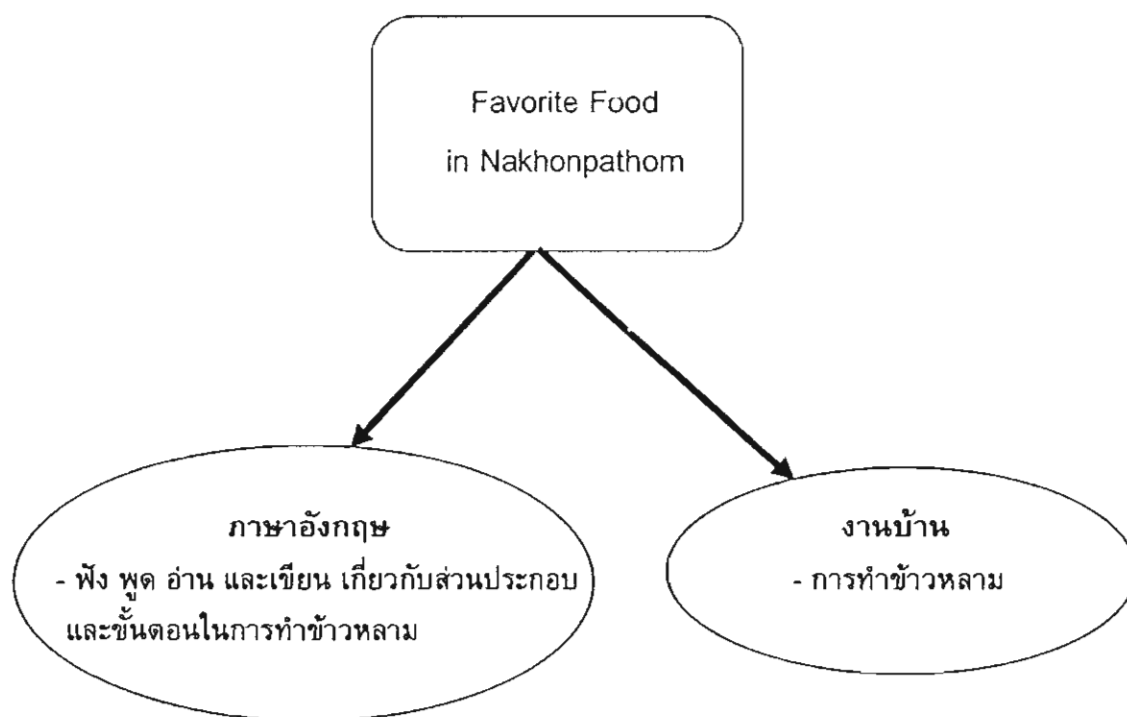
มีสุข ได้แก่ เจตคติต่อการเรียนรู้

• แผนการจัดการเรียนรู้

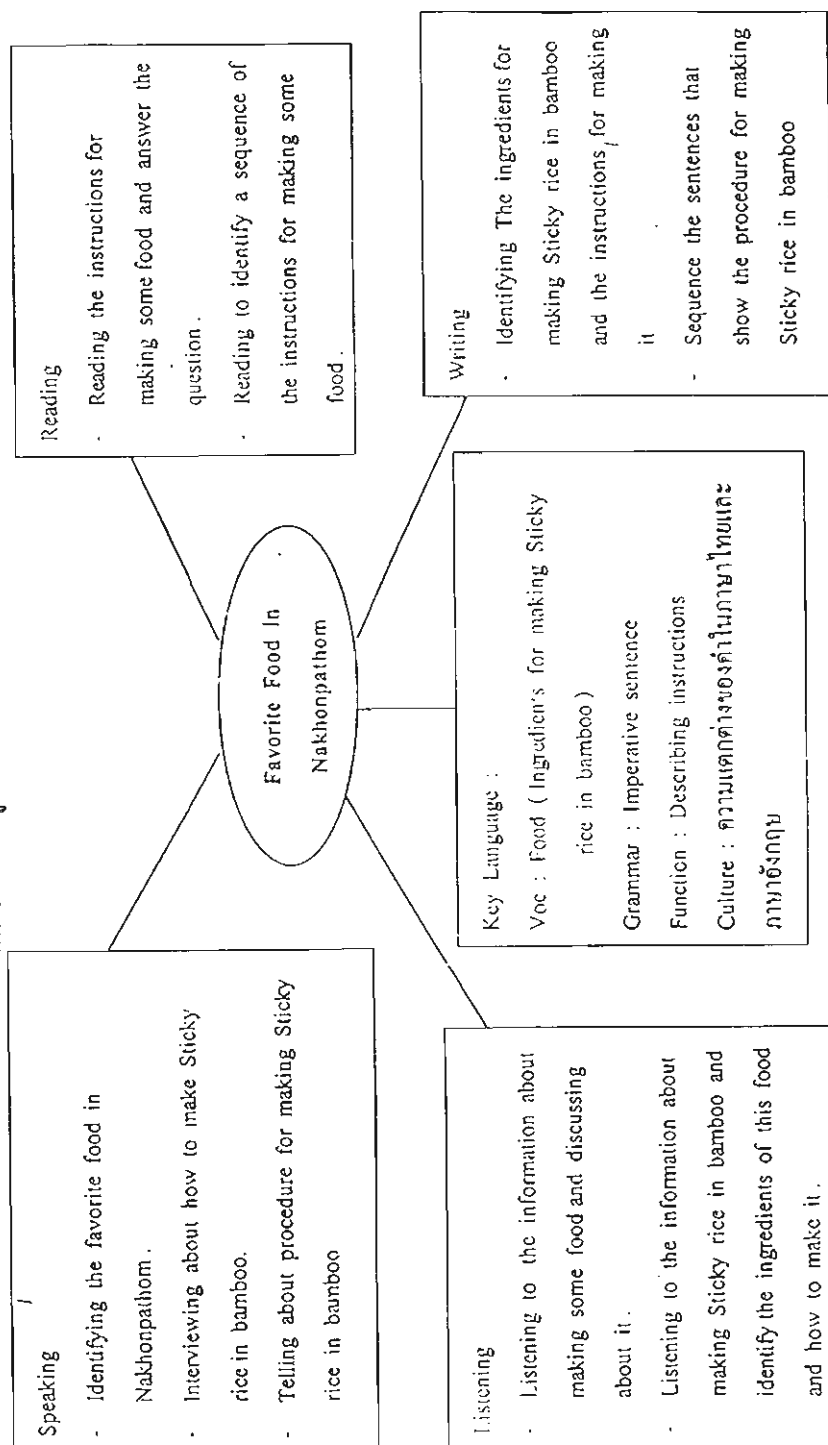
อาจารย์สุทธิดา ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง favorite food in Nakhonpathom ในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) สาระสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5) กระบวนการวัดและการประเมินผล และ 6) แหล่งการเรียนรู้ โดยมีผังแสดงการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้บูรณาการระหว่างวิชาแบบสอดแทรก (infusion) โดยสอดแทรกการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ในส่วนของงานบ้าน (เรียนรู้ขั้นตอนการประกอบอาหาร) เข้าไว้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และผังแสดงการออกแบบกิจกรรมตามหน่วยการเรียนรู้ ที่แสดงให้เห็นการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเองที่มีการบูรณาการทักษะการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน คำศัพท์ ไวยากรณ์ การใช้ภาษา และความเข้าใจในวัฒนธรรมของภาษาไว้อย่างครบถ้วน ซึ่งเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจากจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์ให้เห็นว่ามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ใดบ้าง ทำให้เห็นได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้มีการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างครบถ้วนทั้งสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในส่วนของทักษะต่างๆ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม ในส่วนของความเข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทย สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ซึ่งในที่นี้ได้มีการใช้ภาษาอังกฤษเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสุดท้าย สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้ และในส่วนของสาระการเรียนรู้ อาจารย์สุทธิดาได้แสดงให้เห็นเนื้อหาทั้งในส่วน of คำศัพท์ ไวยากรณ์ การใช้ภาษา และวัฒนธรรม

ในส่วนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ อาจารย์สุทธิดาได้แบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 คาบ โดยในคาบแรก (ชั่วโมงที่ 1-2) มีการ warm up เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน แล้วจึงดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน 3 ขั้น คือ 1) presentation 2) practice และ 3) production เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์และขั้นตอนการประกอบอาหาร โดยทั่วไปก่อน และได้ให้นักเรียนค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลในการเรียนคาบต่อไป จากนั้นในคาบที่ 2 ได้จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอน 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับในคาบแรกให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการทำข้าวหลามซึ่งเป็นอาหารที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครปฐม

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการ
 แบบสอดแทรก (Infusion Instruction)
 หน่วยการเรียนรู้ Food and Drink
 เรื่อง Favorite Food in Nakhonpathom
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 4 ชั่วโมง

การออกแบบกิจกรรมจากหน่วยการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Food and Drink

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 1/2546

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Food and Drink

เรื่อง Favorite Food in Nakhonpathom

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

- อาหารที่ขึ้นชื่อของจังหวัดนครปฐมคือข้าวหลาม ซึ่งมีวิธีการทำไม่ยากและยังมีรสชาติอร่อย ดังนั้นในฐานะที่นักเรียนเป็นชาวจังหวัดนครปฐมจึงควรเรียนรู้วิธีการทำข้าวหลามเป็นภาษาอังกฤษเพื่อนำไปเผยแพร่ให้ชาวต่างประเทศได้ทราบถึงอาหารที่มีชื่อเสียงของชาวนครปฐมได้และยังทำให้นักเรียนเกิดความรักและภูมิใจในความเป็นชาวนครปฐม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

2.2 อ่านออกเสียงและระบุความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านได้

2.3 จัดลำดับขั้นตอนการทำอาหารจากเรื่องที่อ่านได้

2.4 จับใจความสำคัญจากข้อความที่บอกวิธีการทำข้าวหลามได้

2.5 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครปฐมได้

2.6 สัมภาษณ์เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการทำข้าวหลามได้

2.7 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประกอบ วิธีการและขั้นตอนในการทำข้าวหลามได้

2.8 เขียนเพื่อบรรยายวิธีการทำข้าวหลามได้

(สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ค.1.1.1 ค.1.2.3 ค.1.3.1 ค.1.3.2 ค.1.3.3 ค.2.2.3 ค.3.1.2 ค.4.2.2)

3. สาระการเรียนรู้

เนื้อหาทางภาษา

Vocabulary : Food (Ingredients for making Sticky rice in bamboo)

Grammar : Imperative Sentence

Function : Describing Instructions

Culture : ความแตกต่างของคำในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 - 2

Warm up

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับอาหารที่นักเรียนชื่นชอบ ส่วนประกอบของอาหารชนิดนั้นและวิธีการทำ

Presentation

2. นักเรียนอ่านส่วนประกอบและขั้นตอนการทำ Sandwich แล้วตอบคำถามว่ามีส่วนประกอบและวิธีการทำอย่างไร
3. นักเรียนทำใบงานที่ 1 จับคู่ภาพกับคำศัพท์
4. นักเรียนอ่านคำศัพท์ซึ่งเป็นส่วนประกอบของการทำ Sandwich ตามครูหลายๆ ครั้ง
 - นักเรียนศึกษาความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพ

Practice

5. นักเรียนเข้ากลุ่ม 7 คน อ่าน Strip Sentences จากใบงานที่ 2 แล้วใส่หมายเลขเรียงลำดับขั้นตอนการทำ Sandwich ที่ถูกต้อง

Production

6. นักเรียนหาข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครปฐม นำมาเป็นข้อมูลในการเรียนชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 3 - 4

Presentation

1. ทบทวนขั้นตอนการทำ sandwich โดยการใช้คำถาม
 - What do we need for making sandwich ?
 - How do we make it ?
 - What do we do first ? (next , then , after that , finally)
2. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทำข้าวหลามมาพิจารณาอภิปรายร่วมกันถึงส่วนประกอบและวิธีการทำข้าวหลาม
3. นักเรียนทำส่วนประกอบในการทำข้าวหลามมาหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษจาก Dictionary ในหมวดคำภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
4. นักเรียนนำคำศัพท์ที่หาได้มาอ่านและสะกดคำในชั้น และในกลุ่ม 7 คน

Practice

5. นักเรียนนำขั้นตอนวิธีการทำข้าวหลามที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทำข้าวหลามมาช่วยกันเขียนให้เป็นภาษาอังกฤษเริ่มจากส่วนประกอบในการทำข้าวหลามจนกระทั่งถึงวิธีการทำโดยครูใช้คำถาม เช่นเดียวกับในข้อ 1 แล้วให้นักเรียนตอบและครูจะเขียนประโยคให้บนกระดานคำ

6. นักเรียนช่วยกันนำคำบอกลำดับขั้นตอน First, Next, Then, After that, Finally ใส่ข้างหน้าประโยคที่ครูเขียนไว้บนกระดานดำ
7. นักเรียนอ่านส่วนประกอบ วิธีการและขั้นตอนในการทำข้าวหลามพร้อมกันทั้งชั้นและทีละกลุ่ม
8. นักเรียนและครูช่วยกันสำรวจความถูกต้องอีกครั้ง

Production

9. นักเรียนทำชิ้นงานเขียนบรรยายวิธีการและขั้นตอนในการทำข้าวหลามพร้อมวาดภาพประกอบ
5. กระบวนการวัดและประเมินผล

5.1 การสังเกต

- การร่วมกิจกรรม
- การถาม – ตอบ
- การอภิปราย

5.2 ประเมินความถูกต้องในการทำกิจกรรม

- การอ่าน
- การทำใบงาน
- การระบุส่วนประกอบ วิธีการและขั้นตอนในการทำข้าวหลาม

5.3 ประเมินจากการทำชิ้นงานการเขียนบรรยายวิธีการทำข้าวหลาม

6. แหล่งการเรียนรู้

6.1 บัตรภาพ

6.2 บัตรคำ

6.3 Dictionary

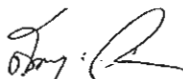
6.4 สถานที่ทำข้าวหลาม

6.5 ผู้ทำข้าวหลาม

6.6 ใบงาน

บูรณาการวิชาการงานอาชีพ เรื่อง การประกอบอาหาร

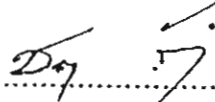
บูรณาการทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน

ลงชื่อ.....

(นางสุทธิดา ฤชชงค์)

ผู้สอน

ตรวจแล้ว

ลงชื่อ.....

(นายชลิต คุ่มทองคำ)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

ใบงานที่ 1

Matching the words with the correct picture.

1. a loaf of bread

2. a pack of cheese

3. slices of ham

4. a piece of butter

5. a bottle of milk

6. a box of cookies

ภาพ Cheese

ภาพ ชวตนม

ภาพ ก้อนเนย

ภาพ ขนมปัง 1 แถว

ภาพ cake

ภาพ ham

เห็นได้ว่าจุดเด่นของแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ คือ การบูรณาการทักษะทางภาษาอังกฤษเอาไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งบูรณาการสอดแทรกสาระการเรียนรู้อื่น ซึ่งเป็นการสอดแทรกการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านการประกอบอาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงของจังหวัด (ข้าวหลาม) ซึ่งการให้นักเรียนได้ไปสัมภาษณ์ผู้ทำข้าวหลามนั้น เป็นการดึงดูดชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทางหนึ่ง การจัดการเรียนรู้ในเรื่องนี้ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการเรียนรู้เกี่ยวกับอาหารพื้นบ้าน รวมทั้งได้เรียนรู้การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้ กล่าวได้ว่าทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย นอกจากนี้ การให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทำข้าวหลามด้วยตนเอง และการค้นหาคำศัพท์เกี่ยวกับการทำข้าวหลามจากพจนานุกรมภาษาอังกฤษด้วยตนเอง จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นจุดเน้นประการหนึ่งในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน

อย่างไรก็ดี แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หากมีการเขียนจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ที่แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการการพัฒนาคุณลักษณะเก่ง ดี มีสุขตามจุดเน้นของโรงเรียน รวมทั้ง หากมีการบันทึกผลหลังการสอนก็จะเป็นประโยชน์ผู้สนใจและต่อการนำไปใช้ในครั้งต่อไปมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในลักษณะของการจัด “วันบูรณาการ” เป็นรูปแบบที่น่าสนใจ เนื่องจากมีลักษณะของการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การบูรณาการสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างผสมผสานกลมกลืน และเป็นการจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้น ในลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบหลายอายุ(Multi-age) ซึ่งมีข้อความรู้ที่ควรศึกษาอีกมาก หากผู้สอนที่สนใจนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ และได้ศึกษาเรื่องเหล่านี้เพิ่มเติมก็จะช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีข้อควรระวังเรื่องสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่นำมาบูรณาการกัน อาจมีลักษณะผิวเผิน ดังนั้นเพื่อป้องกันปัญหานี้ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจัดการเรียนรู้สาระต่าง ๆ ในชั้นเรียนมาแล้วในระดับหนึ่ง และจัดให้กิจกรรมวันบูรณาการเป็นวันที่ได้ทบทวนและประยุกต์ใช้ความรู้
3. กิจกรรมวันบูรณาการ อาจจัดให้ผู้เรียนได้ดำเนินการ คิดวางแผนกิจกรรม ดำเนินการ และรับผิดชอบงานเองก็ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกคุณลักษณะที่สำคัญ และเป็น การประยุกต์ใช้ความรู้ได้ หรืออาจมีการจัดในลักษณะของการให้ผู้เรียนได้ประมวล จัดแสดงเป็นผลงานการเรียนรู้ และใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนรู้

เมนูที่ 13

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้
แบบพหุวิทยาการ (multidisciplinary)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ผู้พัฒนาแผนการสอน: นาง อุทุมพร เต็งคิ้ว นาง วิภาวรรณ เบ้าทอง
และนาง ราตรี ชาญกุล
โรงเรียนบ้านวังสาร
จังหวัดพิษณุโลก

- ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อ	แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้แบบพหุวิทยาการ (multidisciplinary)
กลุ่มสาระการเรียนรู้	ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ระดับชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 1-3 (ช่วงชั้นที่ 1)
เรื่อง	ลาทีปีเก่า
ผู้พัฒนาแผน	นางอุทุมพร เต็งคิว นางวิภาวรรณ เป้าทอง และนางราตรี ชาญกุล

- ความเป็นมาของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้นี้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้หนึ่งที่ใช้ในการสอนจริง เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามจุดเน้นในการพัฒนา นักเรียนของโรงเรียนบ้านวังสาร ซึ่งได้ดำเนินโครงการวิจัยระดับโรงเรียน เรื่อง กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตย โดยพฤติกรรมประชาธิปไตยของโรงเรียนบ้านวังสาร ได้แก่ การวาทกรรม สามัคคีธรรม และปัญญาธรรม

- แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ลาทีปีเก่า นี้ ใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 (ช่วงชั้นที่ 1) โดยบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4 กลุ่มไว้ด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบของ ได้แก่ 1) ผังมโนทัศน์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 2) หัวเรื่อง 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) สาระสำคัญ 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) สื่อการเรียนรู้ และ 7) การวัดและการประเมินผล นอกจากนี้ยังได้นำเสนอใบงานและแบบประเมินผลกิจกรรมไว้ในภาคผนวกอีกด้วย

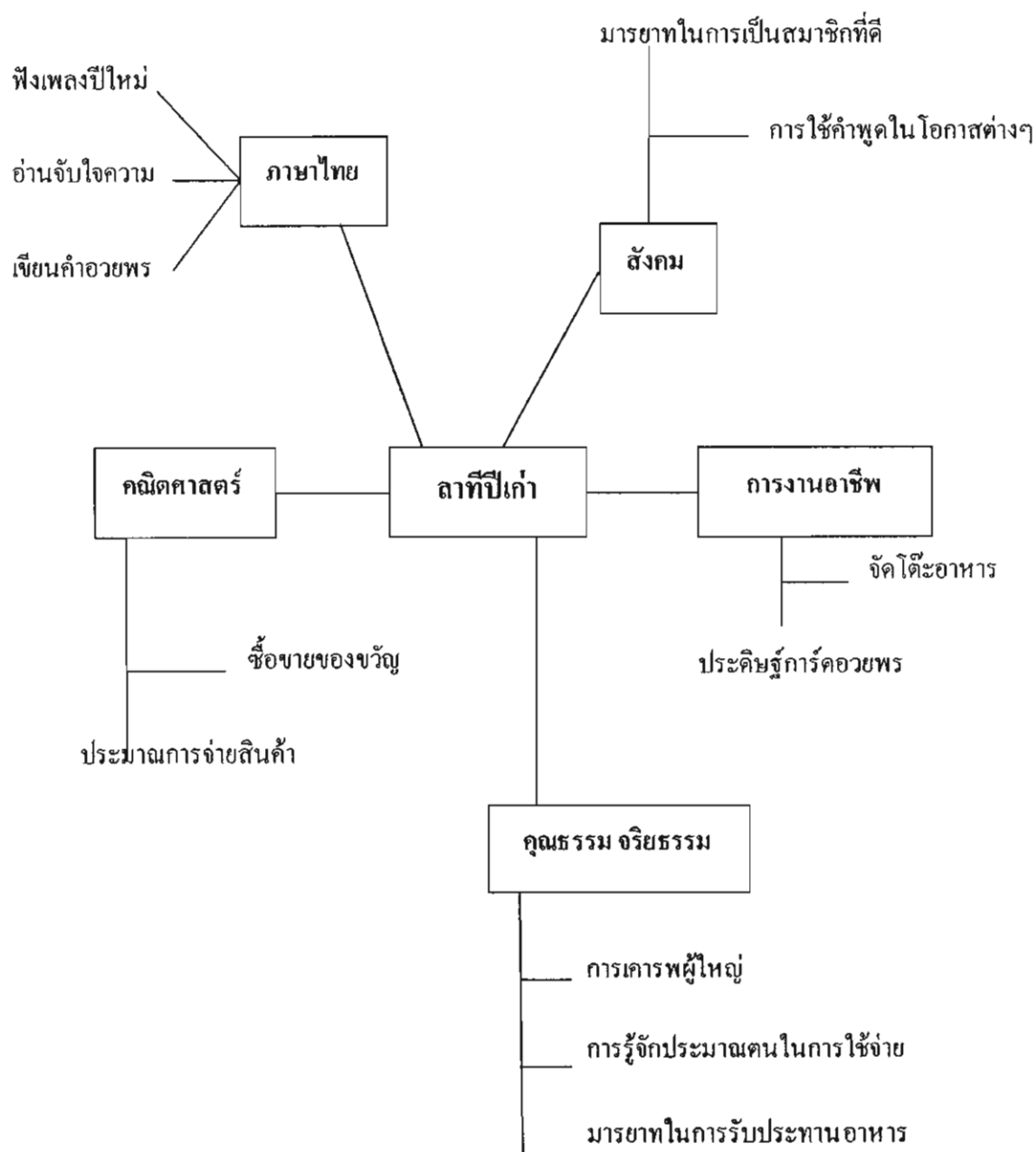
จากผังมโนทัศน์ที่ได้แสดงไว้ทำให้เห็นได้ว่า คณะครูได้มีการกำหนดหัวเรื่อง (theme) “ลาที่ปีเก่า” จากนั้นจึงได้วิเคราะห์ว่าจะสามารถนำเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใดมาบูรณาการในหัวเรื่องนี้ได้บ้าง ซึ่งทำให้ได้กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จะนำมาบูรณาการ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจะมีเนื้อหาในส่วนของสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม และสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งในผังมโนทัศน์ได้มี การแสดงส่วนของจริยธรรมแยกออกมาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวแก่นักเรียนเป็นจุดเน้นประการหนึ่งในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนบ้านวังสาร นอกจากนี้ ในผังมโนทัศน์นี้ยังได้แสดงให้เห็นถึงหัวเรื่องย่อยๆ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้อีกด้วย และได้มีเนื้อหาเชื่อมโยงจากผังมโนทัศน์มาแสดงไว้อีกครั้งหนึ่งในหัวข้อหัวเรื่อง

ในส่วนของจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้มีการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการ โดยมีจุดประสงค์ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมร่วมอยู่กับจุดประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา จากนั้น ได้มีการแสดงประเด็นของสาระสำคัญที่นักเรียนจะได้เรียนรู้จากแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ไว้ในหัวข้อสาระสำคัญ

ในส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอน แบ่งออกเป็นกิจกรรมการเตรียมการก่อนการจัดกิจกรรม และกิจกรรมในวันบูรณาการ ซึ่งกิจกรรมในวันดังกล่าวได้แบ่งออกเป็น 4 ตอนซึ่งเชื่อมโยงกัน ในตอนที่ 1 กิจกรรมสร้างครอบครัว เป็นกิจกรรมเพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียน ตอนที่ 2 กิจกรรมจับจ่ายใช้สอย เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ในการอยู่ร่วมกันและเรียนรู้การใช้จ่าย คิดคำนวณเงิน ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและคณิตศาสตร์ จากการแสดงบทบาทสมมติ ตอนที่ 3 กิจกรรมรับประทานอาหาร รื่นเริง เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้การจัดโต๊ะอาหารและมารยาทในการรับประทานอาหารตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสังคมศึกษา ส่วนตอนที่ 4 บัตรอวยพรปีใหม่ เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้การประดิษฐ์บัตรอวยพรปีใหม่และคุณธรรมในส่วนของกรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาไทย และสังคมศึกษา รวมทั้งสรุปผลกิจกรรมทั้งหมดโดยการซักถามนักเรียน จากนั้นจึงมีการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมิน ดังแสดงในภาคผนวก

ผังมโนทัศน์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 - 3)
 ในกิจกรรมวันห้องเรียนสู่โลกกว้าง
 วันที่ 25 ธันวาคม 2546

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 - 3)

ในกิจกรรมวันห้องเรียนสู่โลกกว้าง

วันที่ 25 ธันวาคม 2546

โรงเรียนบ้านวังสาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2

อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก

หัวเรื่อง ลาที่ปีเก่า

1. สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ฟังเพลงปีใหม่ อ่านกิจกรรม เขียนคำอวยพร
2. สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การขายการซื้อของขวัญ การประมาณรายจ่ายส่วนตัว
3. สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา เรื่อง มารยาทการเป็นสมาชิกที่ดี การใช้คำพูดในโอกาสต่างๆ
4. สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง การจัดโต๊ะอาหาร การประดิษฐ์บัตรอวยพร
5. สาระการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม เรื่อง การรู้จักประมาณตนในการรับประทานอาหาร การเคารพผู้ใหญ่

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

1. สรุปใจความสำคัญจากบทความง่ายๆได้
2. คำนวณการจ่ายเงิน ทอนเงินได้
3. ใช้คำพูดทักทาย สวัสดี ขอบใจ ขอขอบคุณ ขอโทษ ได้ถูกกาลเทศะ
4. แสดงออกในการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและของกลุ่มได้
5. บอกรายการอาหาร จัดโต๊ะรับประทานอาหาร ทำความสะอาดหลังการรับประทานอาหารได้อย่างมีมารยาท
6. ทำบัตรอวยพรที่ประดิษฐ์จากเศษวัสดุท้องถิ่น พร้อมเขียนคำอวยพรได้

สาระสำคัญ ในแผนการจัดการเรียนรู้นี้มีประเด็นที่สำคัญที่นักเรียนต้องเรียนรู้ ดังนี้

1. การจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
2. การใช้ทักษะการบวก การลบ
3. การรู้จักประมาณการใช้จ่าย
4. การใช้คำพูดที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ
5. มารยาทในการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและกลุ่ม
6. การจัดโต๊ะอาหาร
7. มารยาทในการรับประทานอาหาร
8. การเขียนคำอวยพรปีใหม่ และประดิษฐ์การ์ดอวยพร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

การเตรียมการก่อนการจัดกิจกรรมในวันบูรณาการ

ครูให้ผู้เรียนเตรียมของต่างๆมาที่บ้าน เพื่อจัดกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมซื้อขาย เตรียมของ เช่น น้ำส้ม น้ำมะนาว ขนมเป็นถุงๆ ข้าวสาร อาหารสำเร็จรูป ผลไม้ น้ำหวาน น้ำแข็ง
2. กิจกรรมการจัดโต๊ะอาหาร รับประทานอาหาร เตรียมของ เช่น แจกัน ดอกไม้ จานกระดาศ ขนมเค้ก
3. กิจกรรมทำบัตรอวยพรปีใหม่ เตรียมของ เช่น กาว กระดาศ ปากกา เชือก กรรไกร มีด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในวันบูรณาการ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่จัดในวันบูรณาการ สามารถแบ่งให้เห็นเป็นตอนๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 สร้างครอบครัว

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 จำนวน 24, 18 และ 15 คน ตามลำดับรวมเป็น 57 คน พร้อมกันที่สนามของโรงเรียน
2. ครูให้นักเรียนจับฉลากคนละ 1 ชิ้น (ฉลากมีข้อความ ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า พ่อ แม่ ลูก)
3. นักเรียนอ่านฉลากที่จับได้ แล้วให้นักเรียนจับกลุ่มเป็นครอบครัว จะได้ประมาณ 5 ครอบครัว

ตอนที่ 2 จับจ่าย – ใช้จ่าย

1. ครูแจกใบงาน “สถานการณ์ที่ให้นักเรียนแสดงตามบทบาท” ครอบครัวละ 1 ชุด แล้วให้สมาชิกแต่ละคนในแต่ละครอบครัวแสดงตามบทบาทที่ได้รับ (เป็นการสอดแทรกให้นักเรียนตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับในการอยู่ร่วมกันในสังคม)
2. ครูสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงตามบทบาทที่ได้รับ ครูให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูลย้อนกลับเสนอแนะในกรณีที่นักเรียนแสดงได้ไม่สมบทบาท
3. ครูเชิญหัวหน้าครอบครัวแต่ละบ้านมา โดยแบ่งให้ครอบครัวที่ 1 – 3 เป็นผู้ซื้อ ครอบครัวที่ 4 – 5 เป็นผู้ขาย มอบเงินให้ทั้ง 5 ครอบครัว ครอบครัวละเท่าๆ กัน

4. ให้แต่ละครอบครัวทำการซื้อของ เตรียมจัดงานปีใหม่ (เป็นการสอดแทรกทักษะการบวก การลบเชิงคณิตศาสตร์) ให้ทำการซื้อของภายใน 20 นาทีให้นำของกลับบ้าน โดยสำรวจดูว่า
- กลุ่มใดใช้เงินจนหมด
 - กลุ่มใดซื้อได้แต่ของใช้ ไม่ได้ซื้อของสำหรับรับประทาน เพราะเหตุใด อภิปราย
 - กลุ่มใดซื้อของเกินความจำเป็น เพราะเหตุใด อภิปราย
 - กลุ่มใดที่ซื้อของจนกระทั่งเงินไม่พอจ่าย เพราะเหตุใด อภิปราย
- (เป็นการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เกี่ยวกับการประมาณการค่าใช้จ่ายให้นักเรียนตระหนักถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ร่วมกันพิจารณางานของกลุ่ม และเมื่อมีข้อผิดพลาดก็ร่วมมือกันปรับปรุงแก้ไข)

ตอนที่ 3 รับประทาน – รื่นเริง

1. ครูแจกกระดาษให้แต่ละครอบครัว ช่วยกันเขียนรายชื่ออาหารที่มีในครอบครัวของตน
2. ให้แต่ละบ้าน จัดโต๊ะสำหรับรับประทานอาหารด้วยอุปกรณ์ที่เตรียมมาจากบ้านส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งนำมาจากการซื้อขาย
3. นักเรียนรับประทานอาหารร่วมกันในบ้าน เปิดเพลงสวัสดีปีใหม่
4. ครูสังเกตพฤติกรรม มารยาทในการรับประทานอาหารของนักเรียน การทำความสะอาดโต๊ะอาหารหลังจากรับประทานอาหารเสร็จเรียบร้อย

ตอนที่ 4 บัตรอวยพรปีใหม่

1. ให้ทุกคนในบ้านช่วยกันทำบัตรอวยพรปีใหม่จากวัสดุที่เตรียมมาพร้อมเขียนคำอวยพรประกอบด้วย จะทำบัตรอวยพรให้ใครก็ได้ แต่ต้องทำให้เสร็จเรียบร้อย (เป็นการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่)
2. ครูตรวจผลงานของนักเรียนทุกกลุ่ม
3. ครูสรุปเกี่ยวกับวันบูรณาการโดยตั้งคำถามถามนักเรียนให้นักเรียนให้นักเรียนประเมินตนเอง ดังนี้
 - นักเรียนได้ความรู้อะไรบ้าง
 - นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง
 - กิจกรรมในวันนี้ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอย่างไรบ้าง

สื่อการเรียนรู้

สื่อวัสดุ

1. ฉลากครอบครัว ครอบครัวละ 10 ชิ้น 5 ครอบครัว
2. ป้ายคล้องคอ ตามบทบาทของตน (ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า พ่อ แม่ ลูก)
3. สื่อ จำพวก เงิน เหรียญ ธนบัตร
4. ของที่นำมาจำหน่าย มีทั้งราคาถูก – แพง เช่น น้ำส้ม น้ำมะนาว ขนมเป็นถุงๆ ข้าวสาร อาหารสำเร็จรูป ผลไม้ น้ำหวาน น้ำแข็ง
5. แจกัน ดอกไม้
6. จานกระดาษ ขนมเค้ก
7. เศษวัสดุใส่ถาด กาว กระดาษ ปากกา เชือก กรรไกร มีด และอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้

สื่อเอกสาร

1. ใบงาน “สถานการณ์ที่ให้นักเรียนแสดงบทบาท”
2. เพลง “สวัสดีปีใหม่”

การวัดผลประเมินผล

วิธีการ

1. สังเกต
2. ประเมิน

เครื่องมือ

1. แบบประเมินผลการจัดกิจกรรม ห้องเรียนสู่โลกกว้าง
2. แบบประเมินผลหลังการจัดกิจกรรม ห้องเรียนสู่โลกกว้าง

เห็นได้ว่า จุดเด่นของแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ คือ การใช้สถานการณ์ให้เป็นประโยชน์ กล่าวคือ ละครได้จัดกิจกรรมลาที่ปีเก่าขึ้นในช่วงสิ้นปี ซึ่งเป็นวันคริสต์มาส (เห็นได้จากวันที่ที่ระบุในแผนการจัดการเรียนรู้) ทำให้กิจกรรมนี้มีความน่าสนใจสำหรับนักเรียนมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้อย่างสมจริงสมจัง เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัว ทำให้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถนำผลการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงได้อย่างทันที่ บ่อยครั้งที่ในช่วงสิ้นปี โรงเรียนต่างๆ มักจะมีการจัดงานวันปีใหม่ให้แก่นักเรียน เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน ซึ่งเมื่อสิ้นสุดงาน ความสนุกก็จะสิ้นสุดไปด้วย แต่การจัดงานรื่นเริงผสมผสานกับการจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมากมาย กล่าวได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ในบริบทที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ ยังสอดคล้องให้เห็นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในการเรียนรู้เรื่องต่างๆ เป็นระยะๆ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการพัฒนาทั้งความรู้ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรม

อย่างไรก็ดี แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หากแสดงให้เห็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนว่าจะจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามจุดประสงค์ได้อย่างไร เนื่องจากเห็นได้แต่เพียงในการจัดการเรียนรู้เรื่องบทบาทการเป็นสมาชิกที่ดี และคุณธรรมต่างๆ ว่าละครได้ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการแสดงบทบาทสมมติและการอภิปรายร่วมกัน แต่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 1 นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญจากบทความได้ ข้อที่ 2 การคิดคำนวณค่าใช้จ่าย ข้อที่ 5 การจัดโต๊ะรับประทานอาหาร และข้อที่ 6 การทำบัตรอวยพร ยังไม่เห็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนนัก เห็นเพียงการให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและครูตรวจผลงานเท่านั้น ดังนั้น หากมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรวมไปถึงการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องตามจุดประสงค์จะทำให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ หากมีการระบุถึงพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนที่ต้องการพัฒนาตามจุดเน้นของโรงเรียนให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นในจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ก็จะทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปอีกตามเจตนารมณ์ในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน

อย่างไรก็ตาม แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ เป็นลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการที่จัดให้แล้วเสร็จใน 1 วันซึ่งเรียกว่า วันแห่งบูรณาการ โดยอาศัยความร่วมมือของครูทั้ง 3 ระดับชั้นที่ให้นักเรียนทั้ง 3 ระดับชั้นได้มาเรียนรู้ร่วมกัน ถือได้ว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้

ใบงาน

สถานการณ์ที่ให้นักเรียนแสดงตามบทบาท

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกใช้คำพูดให้ถูกต้องตามบทบาทที่แสดงเป็นลำดับต่อไปนี้

1. พ่อกับแม่นั่งรถประจำทางจะกลับบ้านพร้อมสัมภาระข้าวของมากมายพร้อมพี่สาวคนโต
2. เมื่อมาถึงที่บ้านพบ นู๋ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า และคนอื่นๆ ทุกคนทักทายกันดี
3. ลูกเอาน้ำมาให้พ่อแม่ดื่ม แต่ไม่ได้ระวัง ทำน้ำหกใส่เสื้อพ่อจนเปียก
4. พ่อไม่โกรธ ให้อภัย
5. พ่อแม่ให้เงินปูย่าไว้ใช้ และให้เงินลูกๆ ด้วย

เพลงสวัสดีปีใหม่

สวัสดีวันปีใหม่พา	ให้บรรดาเราท่านรื่นรมย์
สุขเกษมเปรมปรีดิ์ชื่นชม	ต่างสุขสมนิยมยินดี
ข้าวิงวอนขอพรจากฟ้า	ให้บรรดาเราท่านสุขี
เทพประทานพร โดยปราณี	ให้พวกเราล้วนมีโชคชัย
ให้บรรดาปวงท่านสุขสันต์	ทุกวัน ทุกคืน รื่นรมย์ให้สมฤทัย
ให้รื่นเริงในวันปีใหม่	ขอชาวไทยจงสวัสดี
ตลอดปีจงมีสุขใจ	ตลอดไปนับแต่บัดนี้
ให้สิ้นทุกข์สุขเกษมเปรมปรีดิ์	ให้โชคดีวันปีใหม่เทอญฯ

ขอทุกคนจงมีแต่ความสุขตลอดชีวิต

ด้วยรักและห่วงใยศิษย์

จากคณะครูทุกคน โรงเรียนบ้านวังสาร

แบบประเมินผลการจัดกิจกรรม ห้องเรียนสุโลกกว้าง
 ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 โรงเรียนบ้านวังสาร
 วันที่ 25 ธันวาคม 2546

	รายการประเมิน	คะแนน เต็ม	กลุ่ม					หมายเหตุ
			1	2	3	4	5	
1	การแสดงมารยาทต่างๆ	10						
2	สรุปใจความสำคัญจากการอ่านได้	10						
3	แสดงบทบาทได้ถูกต้อง	10						
4	รู้จักประมาณการซื้อของ	10						
5	จัดสถานที่รับประทานอาหารได้เหมาะสม	10						
6	ประดิษฐ์ผลงานสำเร็จ	10						
7	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือในกลุ่ม	10						
	รวม	100						

แบบประเมินหลังการจัดกิจกรรม ห้องเรียนสู่โลกกว้าง

ครั้งที่ 1 วันที่ 25 ธันวาคม 2546

บทนำก่อนประเมิน

1. สนทนาถึงบรรยากาศการจัดกิจกรรมห้องเรียนสู่โลกกว้าง
2. การวัดประเมินผลในระหว่างการจัดกิจกรรมห้องเรียนสู่โลกกว้างสะท้อนถึงผล
การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนในลักษณะอะไรบ้าง สาระอะไรบ้าง
3. กิจกรรมนี้ส่งเสริมคุณภาพนักเรียนในด้านใดบ้าง

รายการประเมิน	ระดับ				หมายเหตุ
	ดีเยี่ยม 3	ดี 2	พอใช้ 1	ปรับปรุง 0	
1. ความร่วมมือของทีมงานผู้จัดกิจกรรม					
2. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ					
3. การแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียน					
4. การใช้คำขอบคุณ ขอบใจ ขอโทษ สวัสดี ไม่เป็นไร					
5. ความสามารถในการรับเงิน – ทอนเงิน					
6. ความคิดสร้างสรรค์ในงานประดิษฐ์ - รูปแบบ/รูปภาพในการ์ดอวยพร - การเขียนคำพูดอวยพร					
7. ทักษะผู้นำ ผู้ตามในกลุ่ม					
8. มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม					
9. เทคนิคการวัดผลตามสภาพจริงของผู้จัดกิจกรรม					
10. ศักยภาพของครูในการจัดกิจกรรม					
รวม					

ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โครงการพระราชดำริฯ นี้เป็นแนวทางที่สามารถตอบโจทย์ของการจัดการศึกษาในเรื่องที่โรงเรียนมีภารกิจมาก มีโครงการที่ต้องรับผิดชอบมากมาย จนอาจส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนได้ การแก้ปัญหาโดยใช้ “วิกฤต” เป็น “โอกาส” โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ นำโครงการที่รับผิดชอบอยู่นั้นมาเป็นแหล่งเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานตามโครงการ โรงเรียนที่สนใจอาจพิจารณาโครงการที่โรงเรียนอยู่แล้ว ออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกัน อาจเริ่มจากใช้เป็นแหล่ง/สื่อการเรียนรู้ แล้วขยายไปสู่การบูรณาการสาระที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันต่อไป
2. การเขียนกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะแบ่งเป็นกิจกรรมของครูและกิจกรรมของนักเรียนอย่างชัดเจน เป็นวิธีการที่ทำให้เห็นบทบาทของแต่ละฝ่ายได้เป็นอย่างดี ผู้ที่สนใจอาจเลือกใช้วิธีการนี้ไปใช้ในการเขียนกิจกรรมการเรียนการสอนได้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการมีระดับความเข้มข้นของการบูรณาการ โดยพิจารณาเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ กระบวนการ และเจตคติ ของสาระที่นำมาบูรณาการ ดังตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนศึกษาชื่อของพืชผักสวนครัว อาจเริ่มต้นจากให้ผู้เรียนรวบรวมชื่อเรียกพืชผักที่เป็นภาษาท้องถิ่น แล้วให้สืบค้นภาษากลาง จากนั้นนำมารวบรวมเรียงตามลำดับตัวอักษร จัดทำเป็น “พจนานุกรมพืชผักสวนครัวฉบับนักเรียน” ในกระบวนการสอนนี้แสดงให้เห็นกระบวนการในการสืบค้นข้อมูล การเห็นคุณค่าของภาษาในฐานะเครื่องมือในการสื่อสาร การได้เห็นที่ไปที่มาของการจัดทำพจนานุกรม เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย และมีระดับของการบูรณาการที่เข้มข้นกว่าการอ่านเขียนคำธรรมดา ซึ่งการออกแบบกิจกรรมเช่นนี้ได้ ผู้สอนควรทำความเข้าใจแก่นของสาระที่สอน

เมนูงานเด็ด

: แผนการจัดการเรียนรู้คัดสรร

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ(project approach)

การสอนจัดการเรียนรู้ แบบโครงการ(Project Approach)

หลักการ

การสอนแบบโครงการเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีความเชื่อพื้นฐานว่า เด็กเกิดการเรียนรู้ พัฒนาสติปัญญาและทัศนคติขึ้น เมื่อมีการปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกับบุคคลอื่น สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเด็ก ภายใต้บรรยากาศที่ได้รับการปฏิบัติจากครูอย่างให้เกิดริเริ่ม เคารพความรู้สึก และความคิดเห็นของเด็ก(วัฒนา มัคคสมัน, 2544: 1)

นิยาม

การสอนแบบโครงการ เป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ บุคคล และสิ่งแวดล้อม โดยให้เด็กได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจอย่างลุ่มลึก เน้นให้เด็กมีอิสระในการคิด การค้นหาคำตอบจากคำถามที่นักเรียนได้ตั้งขึ้น โดยใช้วิธีการต่าง ๆ และนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา(Katz and Chard, 1994 ; จริยาภรณ์ วสุวัต, 2541: 4)

การจัดประสบการณ์แบบโครงการ

มีลำดับขั้นตอนการสอนแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังต่อไปนี้(จริยาภรณ์ วสุวัต, 2541: 4; วัฒนา มัคคสมัน, 4-9)

1. ระยะเตรียมการวางแผนเข้าสู่โครงการ

เป็นระยะที่เด็กและครูเลือกหัวข้อที่ศึกษา โดยครูและนักเรียนร่วมกันคิดและตัดสินใจเลือกหัวข้อ โดยใช้การระดมสมองและการจัดทำแผนภูมิความคิด

2. ระยะเริ่มต้นโครงการ

เป็นระยะที่เด็กนำเสนอประสบการณ์เกี่ยวกับหัวข้อที่เลือกศึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และคิดหาวิธีการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่สนใจศึกษาต่อไป กิจกรรมที่ใช้ได้แก่

1) สังเกต/สร้างความสนใจของเด็ก ครูกระตุ้นให้นักเรียนสังเกตสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นๆ โดยครูสังเกตว่าเด็กสนใจสิ่งของหรือเหตุการณ์นั้นหรือไม่ อาจมีการเปลี่ยนสิ่งของหรือเหตุการณ์จนพบความสนใจของเด็ก และนำมาพร้อมกำหนดเป็นหัวข้อของโครงการต่อไป

2) กำหนดหัวข้อของโครงการ โดยใช้การอภิปราย การเล่าประสบการณ์เดิมของนักศึกษารับฟังและบันทึกคำพูดของเด็ก เด็กแลกเปลี่ยนความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหัวข้อโครงการด้วยการวาดภาพสังเกตสิ่งของ สนทนากับเพื่อน ๆ และครู

3. ระยะพัฒนาโครงการ

เป็นระยะที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องที่สนใจ และนำเสนอความรู้ที่ได้รับออกมาในรูปกิจกรรมหรือผลงานต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการเรียนรู้กิจกรรมที่ใช้ได้แก่

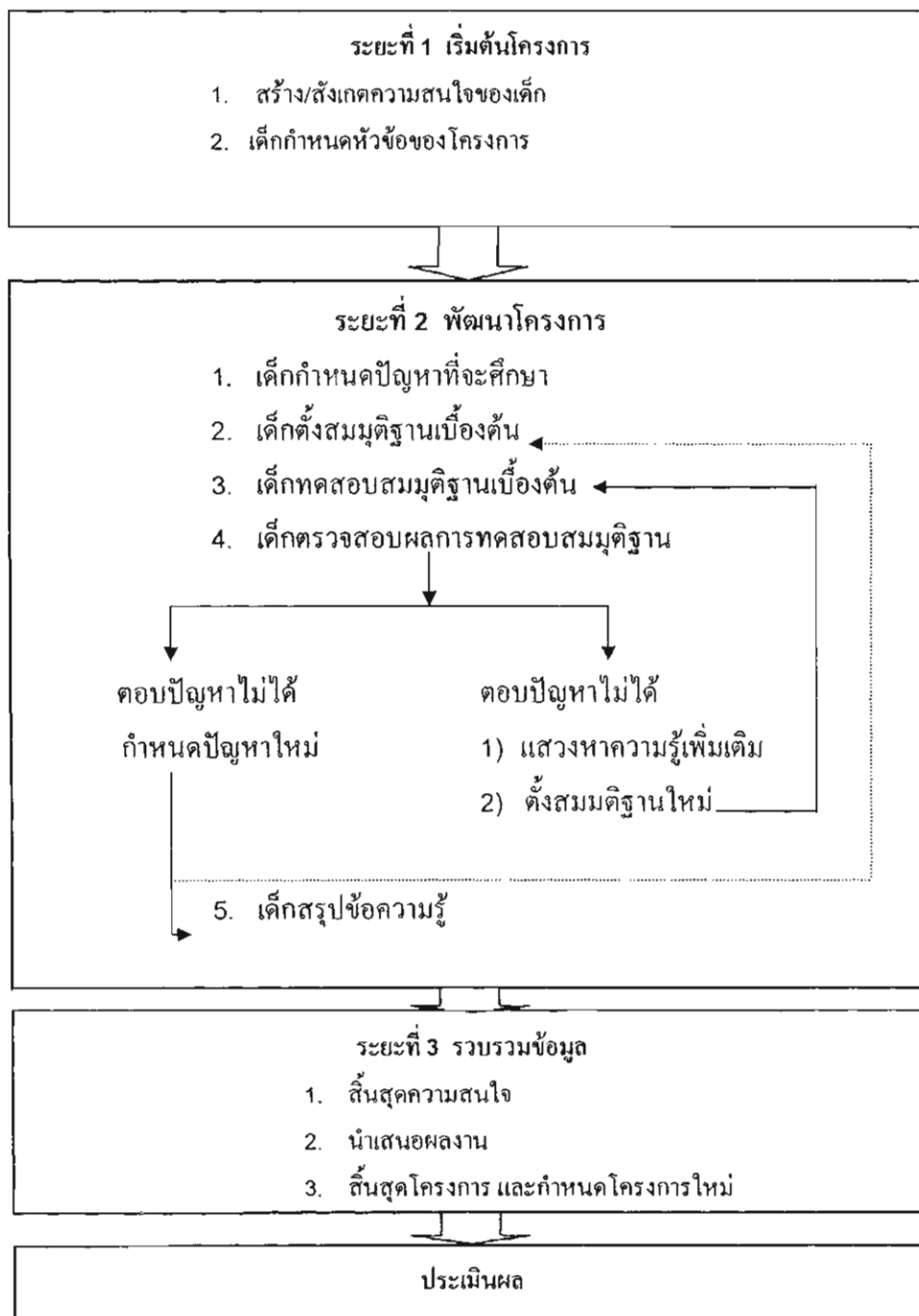
1) กำหนดปัญหาที่จะศึกษา ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังศึกษา มุ่งให้เด็กแสวงหาคำตอบลึกลงไปในรายละเอียดที่กำลังศึกษา

2) เด็กตั้งสมมุติฐานเบื้องต้น ทดสอบสมมุติฐาน โดยเด็กคิดาคะเนคำตอบตามพื้นฐานความรู้เดิมของตนเอง ดำเนินการทดสอบที่ละสมมุติฐาน โดยการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ

4. ระยะสรุปโครงการ

เป็นระยะที่สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้และนำเสนอผลงานต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปตลอดระยะเวลาที่ทำโครงการ เพื่อให้ผู้ปกครอง ครู และผู้สนใจได้รับทราบและแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่ทำ

วัฒนา มัคคสมัน(2544: 10) ได้สรุปขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบ การสอนแบบ
โครงการสำหรับเด็ก ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้พหุปัญญา(Multiple Intelligence)

ทิสนา แชมมณี(2547: 85-89) ได้ประมวลความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้พหุปัญญาไว้ว่า ผู้บุกเบิกทฤษฎีนี้คือ Gardner ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับเชาวน์ปัญญา(Intelligence)ไว้ว่า หมายถึงความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ หรือการสร้างสรรคผลงานต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรมในแต่ละแห่ง รวมทั้งความสามารถในการตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบแลเพิ่มพูนความรู้ เชาวน์ปัญญา 8 ด้านตามแนวคิดของ Gardner มีดังนี้

1. เชาวน์ปัญญาด้านภาษา(Linguistic intelligence) แสดงออกมาทางความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูดอภิปราย การสื่อสารกับผู้อื่น การแสดงออกทางความคิด การประพันธ์ การแต่งเรื่อง การเล่าเรื่อง
2. เชาวน์ปัญญาด้านคณิตศาสตร์หรือการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ(Logical-mathematical intelligence) แสดงออกมาทางความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ การใช้สัญลักษณ์ มีระบบระเบียบในการคิด ชอบคิดวิเคราะห์ แยกแยะสิ่งต่าง ๆ เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ง่าย สนใจเกี่ยวกับคณิตศาสตร์
3. เชาวน์ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์(Spatial intelligence) แสดงออกมาทางความสามารถในด้านศิลปะ การวาดภาพ คิดเป็นภาพ เห็นรายละเอียด การใช้สี การสร้างสรรคงานต่าง ๆ และมักเป็นผู้มองเห็นวิธีการแก้ปัญหาในมโนภาพ
4. เชาวน์ปัญญาด้านดนตรี(Musical intelligence) แสดงออกมาทางความสามารถในด้านจังหวะ การร้องเพลง ฟังเพลง การแต่งเพลง และมีความไวต่อการรับรู้เสียง ทำนอง และจังหวะต่างๆ
5. เชาวน์ปัญญาด้านการเคลื่อนไหวและกล้ามเนื้อ(Bodily-Kinesthetic intelligence) แสดงออกมาทางความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่นเกม การใช้ภาษาท่าทาง การแสดง และการเต้นรำ
6. เชาวน์ปัญญาด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น(Interpersonal intelligence) แสดงออกมาทางความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ทั้งทางด้านการทำงาน การเข้าใจและเคารพผู้อื่น มักไวต่อความรู้สึกของคนอื่น มีความเป็นมิตร ชอบช่วยเหลือและให้คำปรึกษาผู้อื่น
7. เชาวน์ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง(Intrapersonal intelligence) แสดงออกมาทางความสามารถในการเข้าใจตนเอง มักเป็นคนชอบคิด ไตร่ตรอง เข้าใจความรู้สึกและพฤติกรรมของตนเอง
8. เชาวน์ปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ(Naturalist intelligence)แสดงออกมาในความสามารถด้านการสังเกตสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การจำแนกแยกแยะ จัดหมวดหมู่ ชอบสนใจในธรรมชาติ พืชและสัตว์เลี้ยง

การนำทฤษฎีปัญญายาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีแนวทางที่หลากหลาย ดังนี้

1. ครูได้มีการปรับเปลี่ยนแนวความคิดที่คิดเพียงว่าเด็กที่เก่งนั้นคือเด็กที่เก่งด้านภาษาและคณิตศาสตร์เท่านั้น ไปสู่การเข้าใจว่ามีมิติของความเก่งอีกหลายด้านที่ต้องพิจารณา เป็นแนวคิดสำคัญในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน
2. การจัดกิจกรรมที่พัฒนาส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนอย่างรอบด้าน เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสได้ใช้ความสามารถทางสติปัญญาที่ตนเองถนัดเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ และแสดงความรู้ ดังนั้นกิจกรรมที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งจึงต้องมีทางเลือกที่หลากหลาย
3. เมื่อครูค้นพบความสามารถทางสติปัญญาเด่นของนักเรียนคนใดคนหนึ่งย่อมสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริม หรือมอบหมายงานพิเศษให้ทำเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาไปตามเส้นทางความสามารถที่นักเรียนคนนั้นพึงจะทำได้ โดยครูไม่พยายามสกัดกั้นไว้เพียงเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนไปพร้อมกับเพื่อน แนวคิดนี้จึงเป็นการส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ(Gifted children) อีกแนวทางหนึ่ง
4. สำหรับนักเรียนที่เรียนอ่อน ครูจำเป็นต้องค้นหาความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนผู้นั้น เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถนั้นในการเรียนรู้ จนนักเรียนมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง จะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาสติปัญญาด้านอื่น ๆ ไปด้วย แม้ว่าอาจไม่ทัดเทียมกับนักเรียนอื่น ๆ ก็ตาม แนวคิดนี้จึงเหมาะสมกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ(Special-need children)

● รายการอ้างอิง

- จริยาภรณ์ วสุวัต. 2541. คู่มือการใช้โปรแกรมการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยอนุบาล
ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์โดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการ.
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (เอกสารอัดสำเนา)
- ทิสนา แคมมณี. 2547. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา มัคคสมัน. 2544. ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนแบบ
โครงการสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัฒนา มัคคสมัน. 2544. รูปแบบการสอนแบบโครงการสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.

เมนูที่ 14

แผนการจัดการเรียนรู้แบบแบบโครงการ (project approach)

ชั้นอนุบาล 1

ผู้พัฒนาแผนการสอน: คุณครูเสาวนารถ มีสมัตย์
โรงเรียนอนุบาลจรัลวรณ กรุงเทพมหานคร

• ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อ	แผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้	-
ระดับชั้น	อนุบาล 1
เรื่อง	หน่วยเรื่อง ไก่
ผู้พัฒนาแผน	อาจารย์เสาวนารถ มีสมัตย์
สถานศึกษา	โรงเรียนอนุบาลจตุรพรรณ 222 ม. 2 ซอยวัชรพล ถนนรามอินทรา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220

• ความเป็นมาของแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนอนุบาลจตุรพรรณ เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน(วพร.) โดยเลือกใช้รูปแบบพหุปัญญา(ACACA) เป็นนวัตกรรมในการพัฒนา และมีจุดเน้นในการพัฒนา คือ การพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน 9 ด้าน

• แผนการจัดการเรียนรู้

คุณครูเสาวนารถ มีสมัตย์ ได้วางแผนการสอนที่ผสมผสานแนวคิดของการจัดการสอนแบบโครงการ(Project approach)และทฤษฎีการเรียนรู้แบบพหุปัญญา(Multiple Intelligence) แผนการสอนประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. แผนการสอนรายวัน ใช้รูปแบบการสอนแบบตาราง มีหัวข้อในแผนการสอน คือ (1) เนื้อหา (2) สาระการเรียนรู้ (3) ผังมโนคติ/ไยแมงมุม (4) จุดประสงค์การเรียนรู้ (5) แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (6) แนวการประเมิน (7) ภาคผนวก และ (8) บันทึกหลังสอน
2. บันทึกกิจกรรมการเรียนการสอน โครงการไก่ โดยมีบันทึกกิจกรรมการเรียนการสอน คำพูดของนักเรียน และภาพถ่ายกิจกรรม

ขั้นตอนการวางแผนการสอน ดังนี้

1. กำหนดหน่วยการเรียนรู้(theme) หรือหัวเรื่อง(topic)ที่นักเรียนสนใจ ซึ่งเป็นระยะแรกของการสอนแบบโครงการ
2. หลังจากได้หัวเรื่องแล้ว ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานของกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรม ที่สัมพันธ์กับหัวเรื่อง คือ
 - 2.1 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 - 2.2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - 2.3 กิจกรรมสร้างสรรค์
 - 2.4 กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง
 - 2.5 กิจกรรมเกมการศึกษา
 - 2.6 กิจกรรมเสรี
3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถทางปัญญาที่แตกต่างกัน 8 ด้าน ตาม ทฤษฎีการเรียนรู้พหุปัญญา(Multiple intelligence) ได้แก่
 - 3.1 ด้านภาษา
 - 3.2 ด้านตรรกะ/คณิตศาสตร์
 - 3.3 ด้านความถนัดทางกาย
 - 3.4 ด้านจังหวะและดนตรี
 - 3.5 ด้านมิติสัมพันธ์
 - 3.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 3.6 ด้านความเข้าใจตนเอง
 - 3.7 ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม

ในขั้นนี้เป็นการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนในเวลา 1 สัปดาห์ จัดทำในรูปของแผนภูมิ มีขั้นตอนดังนี้

1. ในระยะแรกครูใช้วิธีการสนทนา สํารวจความสนใจของนักเรียน จนได้หัวเรื่องที่นักเรียนสนใจเรียนคือเรื่องไก่ ในแกนกลางของแผนภูมินี้จึงเป็นชื่อของหัวเรื่องที่จะเรียน
2. หลังจากได้หัวเรื่องแล้ว ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานของกิจกรรมการเรียนรู้ 6 กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา คือ
 - 2.1 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 - 2.2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - 2.3 กิจกรรมสร้างสรรค์
 - 2.4 กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง
 - 2.5 กิจกรรมเกมการศึกษา
 - 2.6 กิจกรรมเสรี
3. ส่วนของวงกลมรอบนอกเป็นการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความสามารถทางปัญญาที่แตกต่างกัน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ตรรกะ/คณิตศาสตร์ ความถนัดทางกาย มิตีสัมพันธ์ มนุษยสัมพันธ์ ความเข้าใจตนเอง และธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม และได้เพิ่มเติมในส่วนของจิตพิสัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะของครูต้องการเน้นในแผนการสอนนี้

ข้อสังเกต

1. กิจกรรมการเรียนการสอน ครูออกแบบโดยยึดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมเป็นหลัก เนื่องจากใน ส่วนของการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมพหุปัญญา เป็นการนำกิจกรรมหลักมาจัดใหม่ตาม ปัญญาทั้ง 8 ด้าน และครูได้เพิ่มเติมกิจกรรมบางกิจกรรมเพื่อให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น
2. การออกแบบกิจกรรมทั้งหมดลงในแผนภูมิ 1 หน้านี้ ช่วยให้ครูสามารถดำเนิน กิจกรรมได้ ต่อเนื่องกัน และตรวจสอบได้ว่า ได้จัดกิจกรรมได้ครบถ้วนครอบคลุมทั้งกิจกรรมหลัก และ พัฒนาสติปัญญาที่หลากหลาย

แผนการสอนสำหรับการสอนเรื่อง ไม้ ครั้งที่ 1 ออกแบบสำหรับการจัดการเรียน การสอนใน 1 วัน ประกอบด้วยหัวข้อและรายละเอียด ดังนี้

1. เนื้อหา เขียนในลักษณะของความรู้สำหรับครู
2. สารการเรียนรู้ เขียนภาพรวมของกิจกรรมตามโครงการคือ การตั้งสมมุติฐาน
3. ผังมโนคติ/ไยแมงมุม เขียนข้อสมมุติฐานของนักเรียนแต่ละคน โดยเขียนชื่อนักเรียนกำกับไว้ด้วย
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนจำแนกออกเป็นพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน และพัฒนาการของนักเรียน 4 ด้าน
5. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เขียนจำแนกตามกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ในแต่ละกิจกรรมได้ระบุสื่อการเรียนรู้ไว้ และมีกรอบในการประเมินกิจกรรมว่าสัมพันธ์กับการส่งเสริมพหุปัญญา และพัฒนาการด้านใดบ้าง
6. แนวการประเมิน มีรายการวิธีการประเมิน เครื่องมือในการประเมิน และบันทึกผลการประเมิน ให้เลือกบันทึกโดยการทำเครื่องหมาย(tick) และกรอกข้อมูล ดังนี้
 - 6.1 วิธีการประเมิน ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน และการสำรวจความคิดเห็นผู้ปกครอง
 - 6.2 เครื่องมือประเมิน ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรม แบบประเมินพฤติกรรม แบบประเมินความถูกต้องและแบบสอบถามความคิดเห็น
 - 6.3 ผลการประเมิน จำแนกตามกิจกรรม ได้แก่
 - กิจกรรมกลางแจ้ง
 - กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
 - กิจกรรมเสริมประสบการณ์
 - กิจกรรมเล่นตามมุม
7. ภาคผนวก ใช้บันทึกรายละเอียดของกิจกรรม เช่น เนื้อเพลง เกม
8. บันทึกหลังสอน ใช้บันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน

โรงเรียนอนุบาลจตุรรม

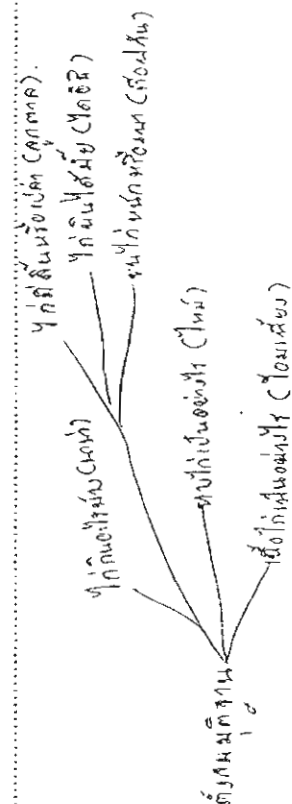
แผนการสอนระดับชั้นอนุบาล 1

เรื่อง ไม้ สัปดาห์ที่ 11 วัน เดือน พ.ศ. ๒๕๖๒

1. เนื้อหา ตามลักษณะไม้ที่นักเรียนได้พบเห็น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับชื่อของไม้ และประโยชน์ของไม้

2. สาระการเรียนรู้ การสังเกตลักษณะของไม้ที่นักเรียนได้พบเห็น

3. ผังวิเคราะห์หน่วย/ใบแมงมุม

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	กระบวนการ 5 ขั้นตอน	พหุปัญญา	พัฒนาการ
★ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ - สักวญ และร่วมกันเล่นเกสรดอกไม้ - เมื่อเพลงจบให้นักเรียนที่เล่นดอกไม้ในมือออกมาเต้นรำ แล้วกลับมา - จดจำเนื้อเพลงที่ฟังและเล่นเกสรดอกไม้ได้ ไปในใจ - ครูถามนักเรียนว่า ร้องเพลงได้หรือไม่ - ครูและนักเรียนเล่นเกสรดอกไม้เพื่อเล่นเกสรดอกไม้ ไปในใจ	- เพลง - ดอกไม้ - เพลงดอกไม้	☒ Active Learning ☒ Cooperative ☒ Analysis ☒ Constructivism ☐ Application	☒ ภาษา ☒ ตรรก / คณิตศาสตร์ ☒ คนตรี และจังหวะ ☒ ความถนัดทางกาย ☐ มิตรสัมพันธ์ ☒ มนุษย์สัมพันธ์ ☒ ความเข้าใจตนเอง ☐ ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม ☐ จิตพิสัย	☒ ด้านร่างกาย ☒ ด้านอารมณ์ ☒ ด้านสังคม ☒ ด้านสติปัญญา
★ กิจกรรมเล่นตามมุม - ครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟัง - ให้นักเรียนเลือกเล่นตามมุมที่ตนเองสนใจ - ครูเปิดเพลงใหม่ให้นักเรียนฟังและเล่นตามมุมที่สนใจ เล่นต่อไป	- เพลง - มุม - มุม - มุม	☒ Active Learning ☒ Cooperative ☒ Analysis ☒ Constructivism ☒ Application	☒ ภาษา ☒ ตรรก / คณิตศาสตร์ ☒ คนตรี และจังหวะ ☒ ความถนัดทางกาย ☐ มิตรสัมพันธ์ ☒ มนุษย์สัมพันธ์ ☒ ความเข้าใจตนเอง ☐ ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม ☐ จิตพิสัย	☒ ด้านร่างกาย ☒ ด้านอารมณ์ ☒ ด้านสังคม ☒ ด้านสติปัญญา

๑. แผนการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการ

กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	กระบวนการ 6 ขั้นตอน	ทพปัญหา	พัฒนาการ
★ กิจกรรมสร้างเสริม ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับไข่ - ให้นักเรียนดูภาพและฟังเสียง - ให้นักเรียนดูภาพและฟังเสียง	- ภาพไข่ไก่ - ภาพไข่ไก่ - ภาพไข่ไก่ - ภาพไข่ไก่	☒ Active Learning ☒ Cooperative ☒ Analysis ☒ Constructivism ☒ Application	☒ ภาษา ☒ ตรรก / คณิตศาสตร์ ☒ คนตรี และจังหวะ ☒ ความถนัดทางกาย ☒ มิตรสัมพันธ์ ☒ มนุษย์สัมพันธ์ ☒ ความเข้าใจตนเอง ☒ ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม ☒ จิตพิสัย	☒ ด้านร่างกาย ☒ ด้านอารมณ์ ☒ ด้านสังคม ☒ ด้านสติปัญญา
★ กิจกรรมเกมการศึกษา - ให้นักเรียนเล่นเกมเกี่ยวกับไข่ - ให้นักเรียนเล่นเกมเกี่ยวกับไข่	- เกมเกี่ยวกับไข่ - เกมเกี่ยวกับไข่ - เกมเกี่ยวกับไข่ - เกมเกี่ยวกับไข่	☒ Active Learning ☒ Cooperative ☒ Analysis ☒ Constructivism ☒ Application	☒ ภาษา ☒ ตรรก / คณิตศาสตร์ ☒ คนตรี และจังหวะ ☒ ความถนัดทางกาย ☒ มิตรสัมพันธ์ ☒ มนุษย์สัมพันธ์ ☒ ความเข้าใจตนเอง ☒ ธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม ☒ จิตพิสัย	☒ ด้านร่างกาย ☒ ด้านอารมณ์ ☒ ด้านสังคม ☒ ด้านสติปัญญา

6. แนวการประเมิน

วิธีการประเมิน		เครื่องมือการประเมิน	ผลการประเมิน
๖.1 การประเมิน ☒ สังเกตการปฏิบัติงาน ☐ สังเกตการสนทนา ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	☐ สังเกตการแสดงความความคิดเห็น ☐ สังเกตการตอบคำถาม ☐ ตรวจผลงาน ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	☒ แบบบันทึกพฤติกรรม ☐ แบบประเมินพฤติกรรม ☐ แบบประเมินความถูกต้อง ☐ แบบสอบถามความคิดเห็น ☐ อื่น.....	กิจกรรมกลางแจ้ง.....
	☒ สังเกตการปฏิบัติงาน ☐ สังเกตการสนทนา ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	☐ สังเกตการแสดงความความคิดเห็น ☐ สังเกตการตอบคำถาม ☐ ตรวจผลงาน ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ.....
	☒ สังเกตการปฏิบัติงาน ☐ สังเกตการสนทนา ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	☐ สังเกตการแสดงความความคิดเห็น ☐ สังเกตการตอบคำถาม ☐ ตรวจผลงาน ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	กิจกรรมเสริมประสบการณ์.....
	☒ สังเกตการปฏิบัติงาน ☐ สังเกตการสนทนา ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	☐ สังเกตการแสดงความความคิดเห็น ☐ สังเกตการตอบคำถาม ☐ ตรวจผลงาน ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	กิจกรรมเล่นตามมุม.....
	☒ สังเกตการปฏิบัติงาน ☐ สังเกตการสนทนา ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	☐ สังเกตการแสดงความความคิดเห็น ☐ สังเกตการตอบคำถาม ☐ ตรวจผลงาน ☐ สังเกตการให้ความร่วมมือ ☐ การสัมภาษณ์ ☐ อื่น.....	

บันทึกผลการสอนเป็นส่วนที่ครูได้เรียบเรียงนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. ส่วนนำ เป็นการรายงานเกี่ยวกับการนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนดังปรากฏในแผนการสอน นวัตกรรมที่ใช้ประกอบด้วย
 - 1) การสอนแบบโครงการ
 - 2) การสอนภาษาแบบธรรมชาติ
 - 3) การสอนตามรูปแบบพหุปัญญา
 - 4) การจัดกิจกรรมตามขั้นตอน ACACA
 - Active Learning
 - Cooperative
 - Analysis
 - Constructivism
 - Application
2. บันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง “ไก่” โดยรายงานตามขั้นตอนของการสอนแบบโครงการ ได้แก่ ระยะเริ่มต้นโครงการ ระยะพัฒนาโครงการ และระยะสรุปโครงการ ในแต่ละระยะคุณครูได้เขียนอธิบายดังนี้
 - 1) ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดให้
 - 2) บันทึกคำพูดของนักเรียนแต่ละคน
 - 3) ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น
 - 4) รูปภาพประกอบการจัดกิจกรรม

การสอนตามรูปแบบพหุปัญญา

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลจากรูเรียน ในระยะ 2 ปี ที่เข้าร่วมโครงการ ได้นำรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เข้ามาใช้ และในขณะเดียวกันโรงเรียนก็ยังใช้นวัตกรรม การสอนแบบโครงการและการสอนแบบธรรมชาติ ซึ่งการสอนตามรูปแบบพหุปัญญาจะใช้การจัดกิจกรรมตามขั้นตอน ACACA การสอนเป็นหน่วยที่ใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ ครูสามารถใช้ขั้นตอน ACACA ได้ครบเกือบทุกกิจกรรมใน 5 วัน แต่สำหรับการสอนแบบโครงการ การจัดกิจกรรมตามขั้นตอน ACACA อาจไม่ครบใน 5 วัน โดยเฉพาะระยะเริ่มต้นโครงการ ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กเกิดความรู้สึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในช่วงนี้จึงไม่เกิดขั้นตอนของการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) และการประยุกต์ใช้ (Application) แต่การสอนตามขั้นตอน ACACA จะครบทุกขั้นตอนในช่วงระยะพัฒนาและระยะสรุปโครงการ

นอกจากนี้ยังมีอีกหนึ่งนวัตกรรมที่โรงเรียนนำมาใช้คือการสอนภาษาธรรมชาติ ซึ่งเป็นลักษณะของสติปัญญา ด้านหนึ่งในพหุปัญญาคือ ด้านภาษา และด้านตรรก / คณิตศาสตร์ ครูได้จัดการสอนภาษาธรรมชาติโดยแทรกในทุกกิจกรรม เช่น กิจกรรมเคลื่อนไหว เด็กได้เลียนแบบท่าทางจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ กิจกรรมวงกลม เด็กได้เรียนรู้ภาษาเขียนและสัญลักษณ์ต่าง ๆ จากครู เพื่อน บัตรคำ แผ่นพับ ป้ายโฆษณา และได้เรียนรู้ การอ่านจากครู นิทาน และการเรียนรู้ การฟัง-พูดจากการสนทนาร่วมกับเพื่อนและครู การฟังเพลงต่าง ๆ ซึ่งทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะได้แทรกอยู่ในขั้นตอนการจัดกิจกรรม ACACA เช่น ขั้นสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) ในระดับอนุบาล 1 ครูให้เด็กวาดภาพและออกมานำเสนอ ในระดับอนุบาล 2 ครูให้เด็กวาดภาพและเขียนคำหรือประโยคเลียนแบบตามครู หรือบัตรคำ ในระดับอนุบาล 3 ครูให้เด็กเขียนองค์ความรู้ที่ตนเองได้โดยใช้การเขียนตามความเข้าใจของตนเองหรือสร้างผลงาน

การจัดการเรียนการสอน

โครงการไร่

อายุ 3 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1/1

เริ่มต้นโครงการ 16 กรกฎาคม 2546

โครงการไอนี้อยู่ในสาระที่ควรเรียนรู้เรื่องธรรมชาติรอบตัวเริ่มต้นจากที่นักเรียนไปรับประทานอาหารที่โรงอาหารบริเวณสวนหย่อมมีไก่มาคุ้ยเขี่ยหาอาหารกิน นักเรียนจึงเกิดความสนใจบางคนทำท่าเลียนแบบเสียงร้องของไก่ จนกระทั่งวันหนึ่งน้องแบ่งปันได้เห็นไก่นอนอยู่ใต้ต้นไม้ น้องแบ่งปันชวนเพื่อนมาดูและพูดว่า “ดูสิ ไก่มันนอนแต่ตาไม่หลับ” เพื่อน ๆ มามุงดูและสนทนาเรื่องไก่ จึงเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการนี้

ระยะเริ่มต้นโครงการ

ครูให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เดิมเป็นระยะเวลา 3 วัน จากนั้นได้สนทนาสิ่งที่เด็กต้องการเรียนรู้จากการตั้งสมมุติฐาน ซึ่งเป็นขั้นตอนพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ

ระยะพัฒนา สิ่งที่นักเรียนต้องการเรียนรู้คือ - หางไก่เป็นอย่างไร - ซึ่งเป็นลักษณะของไก่
- ขนไก่หนักหรือเบา

ครูได้ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ออกไปสำรวจไก่บริเวณโรงเรียนแต่ก่อนที่ออกไปสำรวจดูไก่ครูได้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งสมมุติฐาน

กลุ่มที่ 1

โทม - ไก่มี 2 ขา
ฟ้า - หางไก่เหมือนนกยูง
แบ่งปัน - ขา 2 ขา
โอมเพี้ยง - ไก่มีผม
เอ็งเอย - ขนไก่ต้องหนักเพราะมันอยู่ที่ไก่
ณัฐ - ขนไก่มันต้องนุ่ม
โอปอ - ไก่มีหาง
หลิ้ง - ขนไก่มีมาก
โคอิจิ - ไก่ตัวใหญ่ขนต้องหนัก
นิน่า - ไก่มีสีเขียว

กลุ่มที่ 2

ฟลิค - หางไก่มันใหญ่
เชน - ไก่มีขา
จิมอน - ปาก ขน
ท้อปกัน - ไก่ต้องมีจมูก
ลีลี่ - ไก่มีขนทั้งตัว
ตาล - ปีกไก่
โชติ - ขนไก่หนัก
เดียว - หางไก่ใหญ่มากติดกับตัวไก่
แมท - ไก่มีหงอน

หลังจากที่นักเรียนได้ออกไปสำรวจบริเวณโรงเรียนเพื่อคุณลักษณะของไก่และพิสูจน์สิ่งที่ต้องการเรียนรู้นักเรียนและครู

ร่วมกันสรุป ได้ว่า ลักษณะของไก่จะมีขนปกคลุมซึ่งขนของไก่จะเบาและสามารถเป่าได้เหมือนกระดาษหรือผ้าบาง ไก่ก็จะติดอยู่ที่ตัวไก่อมีขนาดไม่ใหญ่มาก ไก่มีตา 2 ข้าง มีปากไว้กินอาหาร มีหงอนไก่สีแดง (ไก่ตัวผู้) และมีขา 2 ขาไว้เดิน มีเล็บเหมือนคน และสัตว์อื่น ๆ และมีสีที่ไม่เหมือนกัน

พหุภาคี กำลังดูลักษณะของไก่ จากหนังสือเล่มนี้

- สิ่งที่นักเรียนต้องการเรียนรู้คือไก่กินอะไรบ้าง (อาหารของไก่)
- ครูให้นักเรียนแบ่งออก 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับอาหารที่ไก่กิน

กลุ่มที่ 1 (นำขนมมาทดลอง)

ไหม	-	กินหญ้า
ฟลุค	-	กินดินตามหญ้า
นิน่า	-	กินน้ำ
เมท	-	กินข้าว
ไดอิชิ	-	กินคอนเดน

กลุ่มที่ 2 (นำข้าวเปลือกมาทดลอง)

ฟ้า	-	กินข้าวโพด
เชน	-	กินหญ้า
ชิม่อน	-	กินข้าว
โอปอ	-	กินข้าว
ณัฐ	-	กินก้อนดิน

กลุ่มที่ 3 (นำข้าวโพดมาทดลอง)

โอมเพี้ยง	-	กินหญ้าที่โรงเรียน
ลีล	-	กินอาหารตอนเดิน
โชติ	-	กินอาหารในคอก
แบ่งปัน	-	กินข้าวโพด
หลิง	-	กินอาหาร

กลุ่มที่ 4 (นำก้อนหินมาทดลอง)

ท้อปกัน	-	กินข้าวโพด
เอ็งเอย	-	กินก้อนหิน
ตาล	-	กินอาหาร
นาน่า	-	กินก้อนหิน
ฟลุค	-	กินก้อนหิน

หลังจากที่เด็ก ๆ ได้ทดลองนำอาหารประเภทต่าง ๆ ไปให้ไก่กินนักเรียนและครูได้ร่วมกันสรุปได้ว่าอาหารที่ไก่ชอบกินมากที่สุดคือ ข้าวเปลือก และข้าวโพด แต่ขนมไก่กินได้น้อย ส่วนก้อนหินไก่ไม่ได้กินเลย

เด็กๆ นำอาหารไปให้ไก่กิน

สิ่งที่เด็กต้องการเรียนรู้คือ ลักษณะเนื้อไก่ ครูได้นำนักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับลักษณะของเนื้อไก่

กลุ่มที่1

ลีสี่	--	สีขาว
ฟ้า	-	ไก่งามเนื้อสีแดง
ณัฐ	-	นุ่มอร่อย
โชติ	-	สีขาว
ศาล	-	อร่อย
โอมเพี้ยง	-	โอมชอบกินไก่
โคธิธิ	-	สีแดง
นิน่า	-	นุ่มกินได้
นาน่า	-	สีแดง
หลิง	-	สีแดง

กลุ่มที่2

ทอปกัน	--	สีส้มกินอร่อย
ชิมอน	-	สีขาว
เดียว	-	เดี๋ยวชอบกินไก่งามข้าวเหนียว
เซน	-	ไก่จะนุ่ม
โทม	-	เนื้อไก่กินอร่อย
โอบอ	-	อร่อย
ศาล	-	เนื้อไก่แข็ง
แบ่งปัน	-	สีขาว

นักเรียนได้พิสูจน์ถึงลักษณะของเนื้อไก่จากการสังเกตไก่จริง ๆ (ไก่ดิบ, ไก่สุก) จึงสรุปได้ว่า ลักษณะของเนื้อไก่จะมีหนังสีเหลืองและมีเนื้อสีเหลือง เนื้อจะนุ่มมีกลิ่นคาว แต่ถ้าเป็นไก่ที่สุกแล้วจะมีสีขาวมีกลิ่นหอม เนื้อไก่สามารถนำมาทำเป็นอาหารได้หลายอย่าง เช่น ไก่ย่าง ไก่ต้ม

ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

1. พิจารณาวิเคราะห์การเรียนการสอนมีประโยชน์ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดแนวได้ดี
2. กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรมหลัก หรือ ปัญหาของนักเรียนนั้น หากครูได้มีรายการกิจกรรมการเรียนการสอน วิธี/หรือเทคนิคการสอน โดยศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารต่าง ๆ จะช่วยให้มีกิจกรรมที่หลากหลายขึ้น
3. แผนการเรียนการสอนได้ออกแบบให้ครูสามารถวางแผนการสอนได้ง่ายและสะดวกขึ้น ทั้งสามารถประเมินได้ว่ากิจกรรมการเรียนการสอนนั้นส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนหรือ ปัญหาของนักเรียนในด้านใดได้บ้าง จึงเป็นแผนที่เป็นแบบอย่างได้
4. คุณครูมีความพยายามในการนำแนวคิด นวัตกรรมจัดการศึกษามาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน การบันทึกการสอนเห็นว่าครูได้มีข้อค้นพบบางประการซึ่งเป็นผลของการใช้นวัตกรรมของครูเอง หากครูนำข้อค้นพบนี้มาปรับปรุงการสอนในครั้งต่อไป จะเป็นการทำวิจัยและพัฒนา(research and development)ของครูได้
5. ลักษณะการสอนแบบโครงการของคุณครู ในระยะต่อไปอาจต้องเพิ่มกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาเรื่องเกี่ยวกับไก่ให้ลึกซึ้งตามหลักการสอนแบบโครงการ กิจกรรมดังกล่าวได้แก่
 - การไปทัศนศึกษาฟาร์มเลี้ยงไก่
 - การชมการสาธิตการประกอบอาหารจากไก่
 - การอ่านเรื่องเกี่ยวกับไก่ทั้งที่เป็นบันเทิงคดี และสารคดี
6. คุณครูควรเพิ่มเติมการตรวจสอบว่า นวัตกรรมของนักเรียนทุกคนได้รับการปรับเปลี่ยนให้ถูกต้องเมื่อได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับไก่ไปแล้ว หลังจากได้เรียนรู้แบบลองผิดลองถูก และสรุปได้ข้อความรู้ใหม่

เมนูงานเด็ด

: แผนการจัดการเรียนรู้คัดสรร

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ/วิธีการที่หลากหลาย

เมนูที่ 15

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ / วิธีการที่หลากหลาย

ชั้นอนุบาล 3

ผู้พัฒนาแผนการสอน: คุณครูนิตยาภรณ์ เยวภากรณ์
โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

- ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อ	แผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อนประถมศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้	-
ระดับชั้น	อนุบาล 3
เรื่อง	ชุมชนและบุคคลต่าง ๆ
ผู้พัฒนาแผน	อาจารย์นิศยาภรณ์ เขียวภาภรณ์
สถานศึกษา	โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย 166 ถนนเจริญประเทศ ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100

- ความเป็นมาของแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน(วพร.) โดยเลือกการใช้การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นนวัตกรรมในการพัฒนา มีจุดเน้นในการพัฒนาคือ กระบวนการคิด

- ข้อความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมที่ใช้

กรมวิชาการ (2546: 58-64) ได้ให้แนวคิดในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยไว้ว่า การสอนในระดับปฐมวัยนั้น ไม่สอนเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น ดังนั้นการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กได้พัฒนารอบทุกด้านบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนประสบการณ์เพื่อเป็นแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์ของการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

1. เพื่อให้ผู้สอนวางแผนล่วงหน้าในการจัดกิจกรรมร่วมกับเด็กได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
2. เพื่อให้ผู้สอนนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ในการจัดกิจกรรมประจำวันให้บรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้สอนควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างละเอียด จนเกิดความเข้าใจว่าจะพัฒนาเด็กอย่างไร เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้ควรศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น ได้แก่ คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย

2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ความสัมพันธ์ของมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ของเด็ก 3-5 ปี

ผู้สอนต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ของเด็ก 3-5 ปี เพื่อนำไปพิจารณาสาระการเรียนรู้

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญ และส่วนที่เป็นสาระที่ควรเรียนรู้ โดยครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์และเลือกนำมากำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์

4. กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์

เป็นขั้นที่ผู้สอนต้องกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่หลากหลาย รวมทั้งศึกษาแนวคิดจากนวัตกรรมที่ผู้สอนต้องการแทรกลงไปในการจัดประสบการณ์ รูปแบบที่นิยมใช้การจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยคือ หน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนสามารถกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์เป็นรายสัปดาห์ บางสัปดาห์อาจใช้หน่วยตามความสนใจของเด็ก โดยพิจารณาข้อมูลหลักสูตรสถานศึกษา ตัวเด็ก สภาพแวดล้อม สังคม-วัฒนธรรม ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม การกำหนดหัวเรื่องโดยใช้เป็นแกนกลางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก การกำหนดหัวเรื่องสามารถทำได้ 3 วิธี คือ เด็กเป็นผู้กำหนด ผู้สอนและเด็กร่วมกันกำหนด และครูเป็นผู้กำหนด

5. เขียนแผนการจัดประสบการณ์

ผู้สอนควรพิจารณาเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอนนำไปใช้ได้จริง และเกิดประโยชน์ต่อเด็กที่ผู้สอนรับผิดชอบ ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย มีขั้นตอนสำคัญดังนี้

- 5.1 นำหน่วยการจัดประสบการณ์ที่กำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ นั้นในหลักสูตรไม่ได้กำหนดมาให้ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถยืดหยุ่น และปรับให้เหมาะสมกับความสนใจและสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก
- 5.2 สังเกตหรือระดมความคิดจากเด็ก ครูผู้สอนสนทนากับเด็กเพื่อให้ทราบว่าเด็กมีประสบการณ์เดิมในหัวข้อนั้นมากน้อยเพียงใด เด็กอยากรู้อะไรเพิ่มเติม และผู้สอนควรตรวจสอบหลักสูตรเพื่อเพิ่มเติมสิ่งที่เด็กควรเรียนรู้ในหน่วยหรือ หัวเรื่องนั้น ๆ
- 5.3 เขียนแผนการจัดประสบการณ์ ผู้สอนเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยคำนึงถึงมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ในเด็กแต่ละกลุ่มอายุที่ผู้สอนรับผิดชอบ ประสบการณ์สำคัญที่คาดว่าจะเกิด สื่อ กิจกรรม และ การประเมิน

● รายการอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี). (เอกสารอัดสำเนา).

● แผนการจัดการเรียนรู้

คุณครูนิศยาภรณ์ เขาวภาภรณ์ ได้วางแผนการสอนโดยเริ่มจาก 1) กำหนดสาระการเรียนรู้ สาระที่ 4 ชุมชนและบุคคลต่าง ๆ 2) กำหนดหัวเรื่องย่อยในการเรียนรู้รายสัปดาห์ 3) ออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องหัวเรื่องย่อย ได้ยึดกิจกรรมหลัก และพัฒนาการ

แผนการสอนเป็นแผนการสอนแบบความเรียง ประกอบด้วย

1. แนวคิด
2. จุดประสงค์
3. เนื้อหา
4. กิจกรรม
5. สื่อ
6. การประเมินผล
7. บันทึกหลังสอน
8. ความคิดเห็นของผู้ตรวจ

ในขั้นนี้เป็นขั้นที่ครูได้เลือกสาระการเรียนรู้เรื่อง ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ซึ่งใช้เวลาในการเรียนการสอน 5 สัปดาห์ ซึ่งเป็นสาระที่ระบุไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา ในสาระการเรียนรู้นี้มีรายละเอียดซึ่งเป็นหัวเรื่อง (topic) 4 หัวเรื่อง คือ

1. บุคคลต่าง ๆ ในชุมชน
2. อาชีพ
3. หน้าที่ของบุคคลในชุมชน
4. สถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน

ในแต่ละหัวเรื่อง(topic) ประกอบด้วยหัวเรื่องย่อย(sub-topic) ซึ่งครูสามารถกำหนดเป็นหัวเรื่องที่ใช้การจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียน ในการเลือกครูอาจเลือกจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับระยะเวลา และข้อมูลของนักเรียน

ลักษณะของการเขียนสาระการเรียนรู้ เขียนเป็นผังมโนทัศน์ (Concept mapping)

ในสัปดาห์ที่ 1 กำหนดเป็นหน่วยอาชีพที่ฉันรู้จัก(อาชีพและการแต่งกาย) จำแนกเป็นเรื่องย่อย 3 เรื่อง คือ

1. อาชีพต่าง ๆ (1)
2. อาชีพต่าง ๆ (2)
3. บทบาทหน้าที่

ในสัปดาห์ที่ 2 กำหนดเป็นอาชีพที่หนูอยากเรียน โดยกำหนดกิจกรรมหลักคือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน

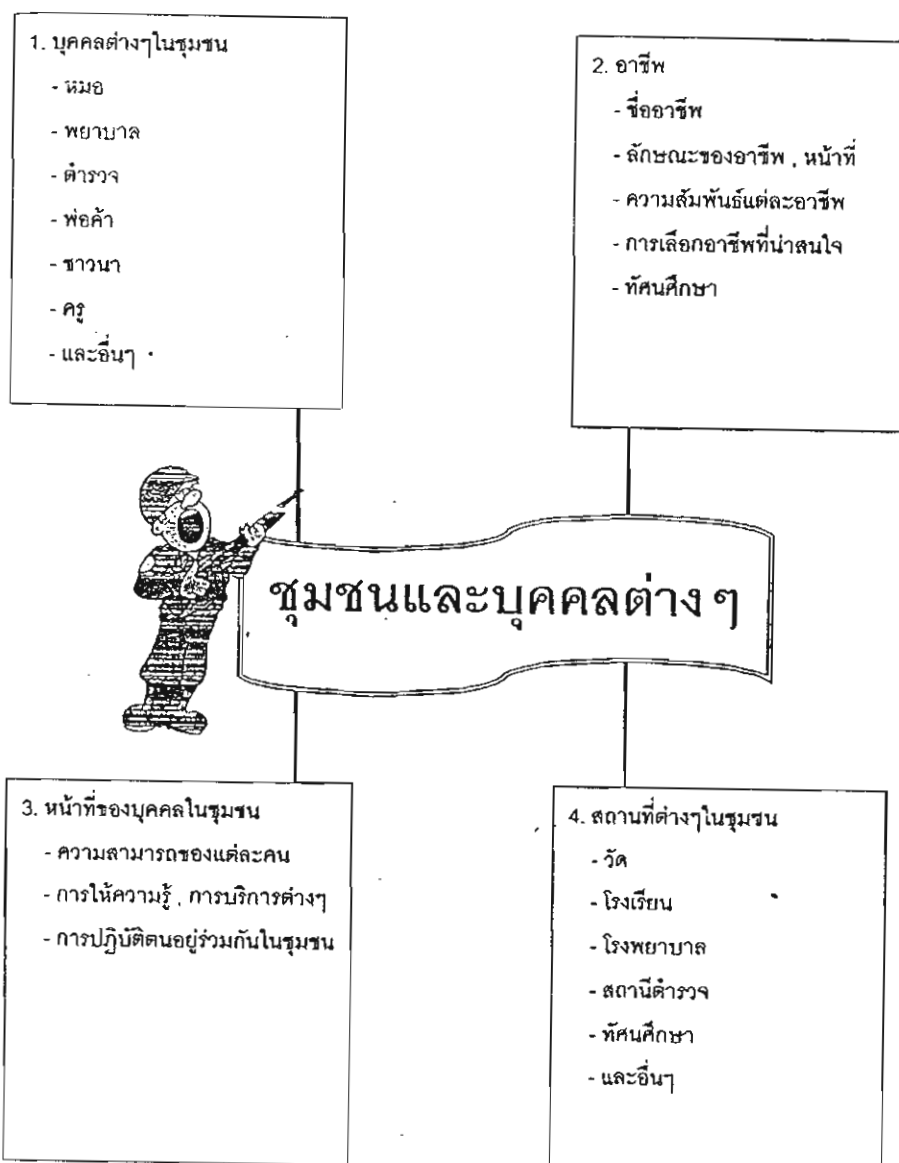
ในแต่ละสัปดาห์ได้มีการวางแผนกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา นอกจากนี้ยังคำนึงถึงกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม คือ กิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา และกิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระการเรียนรู้

สาระที่ 4

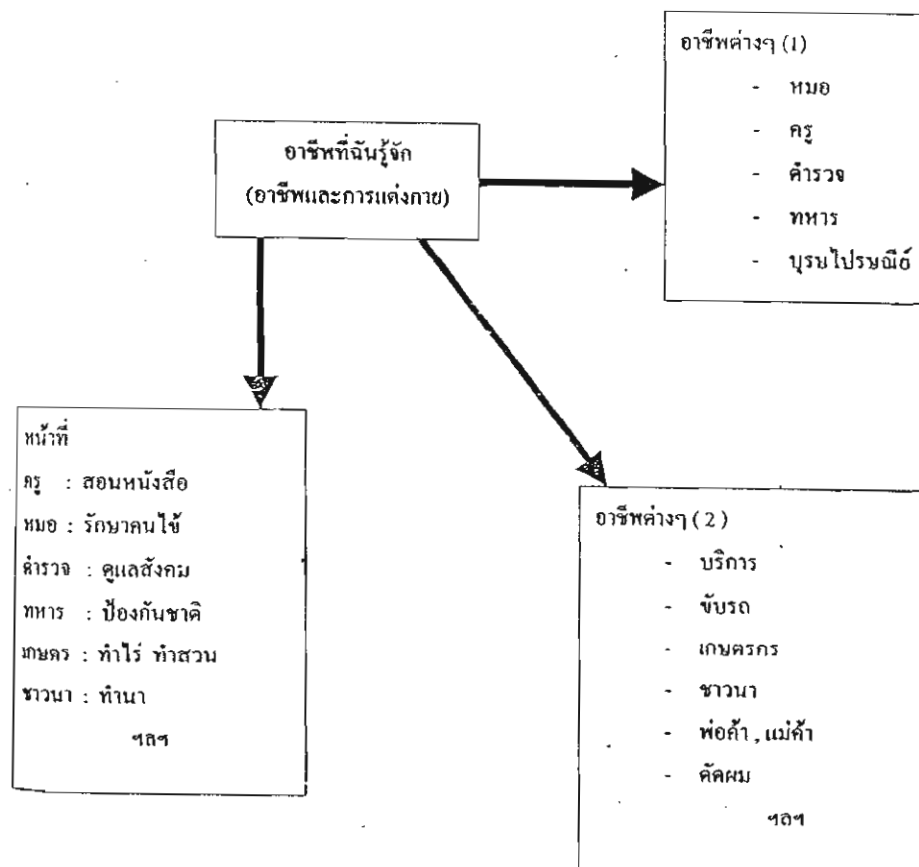
ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ 5 สัปดาห์

สาระที่.....

ชุมชนและบุคคลต่างๆ (อาชีพและหน้าที่)

สัปดาห์ที่ 13 ระหว่างวันที่ 19-23 มกราคม 2547

แผนการจัดประสบการณ์เรื่อง “เรียนรู้อาชีพจากผู้ปกครอง” โดยนำเนื้อหาจากหน่วยอาชีพที่ฉันรู้จัก(อาชีพและการแต่งกาย) แผนการจัดประสบการณ์ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

9. แนวคิด เป็นแนวคิดที่ต้องการให้นักเรียนได้หรือเกิดคุณลักษณะ เมื่อได้ผ่านการจัดประสบการณ์เสร็จสิ้นแล้ว
10. จุดประสงค์ เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้อาชีพของผู้ปกครองของตนเอง โดยผ่านการเล่าประสบการณ์ และสนทนาพูดคุย
11. เนื้อหา
12. กิจกรรม แบ่งกิจกรรมเป็น 3 ชั้น คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป
กิจกรรมที่ใช้ได้แก่ การร้องเพลง การสนทนา การให้บอกความภาคภูมิใจในอาชีพของผู้ปกครอง
13. สื่อ
14. การประเมินผล ประกอบด้วยวิธีการวัด เกณฑ์การประเมินและเครื่องมือ
15. บันทึกหลังสอน
เด็กสามารถออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพของผู้ปกครองได้เป็นเรื่องราว และเพื่อทุกคนต่างตั้งใจฟัง พร้อมทั้งร่วมกันลงเสียงอาชีพที่ได้บอกการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ภายในห้องลงคะแนนเสียงให้กับอาชีพ “ตากล้องช่อง 11” และหลังจากในวันที่ 20 ม.ค. 47 ช่วยกันคิดคำถามที่อยากรู้ ดังตัวอย่างใบงานที่นำมาให้ดูพร้อมกับให้นักเรียนวาดรูปอาชีพที่หนูอยากจะเป็น
16. ความคิดเห็นของผู้ตรวจ

ท้ายแผนการจัดประสบการณ์ ครูได้แนบตัวอย่างผลงานของนักเรียน ประกอบด้วย

1. ภาพวาดอาชีพที่อยากเป็น เป็นภาพลายเส้น ระบายสี Pastel
2. ประโยค “ฉันอยากเป็น...”
3. คำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับรูปภาพ
4. ชื่อของนักเรียนเจ้าของผลงาน
5. ลายมือชื่อของครูผู้สอน
6. วัน/เดือน/ปี ที่ผลิตผลงาน

แผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาล 3

อาชีพ + หน้าที่ (เรียนรู้อาชีพจากผู้ปกครอง)

สัปดาห์ที่ 13 วันที่ 19 มิ.ย. 67

แนวคิด

แต่ละคนมีอาชีพ พ่อแม่ของดิฉันก็มีอาชีพ ดิฉันรักอาชีพของพ่อแม่ดิฉัน ดิฉันภูมิใจในอาชีพของพ่อแม่ดิฉัน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กสามารถบอกอาชีพของผู้ปกครองได้
2. เพื่อให้เด็กเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพของผู้ปกครองได้
3. เด็กสามารถบอกความสำคัญของอาชีพผู้ปกครองได้
4. เด็กกล้าแสดงออก อภิปราย

เนื้อหา

อาชีพของพ่อแม่ดิฉันสามารถหาเงินเลี้ยงดูดิฉัน และดิฉันภูมิใจที่พ่อแม่ดิฉันมีอาชีพนี้ ดำรง

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กร้องเพลง หนูอยากเป็นอะไร และทำท่าประกอบตามจินตนาการ
2. สนทนากับเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาในเพลง

ขั้นสอน

3. สนทนากับเด็กว่าผู้ปกครองใครมีอาชีพที่อยู่ในเพลงบ้าง
4. สนทนากับเด็กเกี่ยวกับอาชีพ
 - ใครเคยไปทำงานของผู้ปกครองของตนเองบ้าง
 - ใครเห็นผู้ปกครองของตนเองในที่ทำงานว่าทำอะไร
 - ในที่ทำงานของผู้ปกครองหนูรู้จักใครบ้าง
 - ผู้ปกครองของหนูทำหน้าที่อะไรบ้าง
5. เด็กบอกความภูมิใจในอาชีพของผู้ปกครองโดยให้มาขึ้นหน้าห้องและเล่าความรู้สึกนั้น

ขั้นสรุป

6. เด็กร้องเพลง “หนูอยากเป็นอะไร” และทำท่าประกอบตามจินตนาการ

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องชุมชนและบุคคลต่าง ๆ อนุบาล 3

สื่อ

1. เพลง
2. ประสบการณ์ของเด็ก

การประเมินผลวิธีการวัด

- การตอบคำถาม
- การสังเกต
- การกล้าแสดงออก

เกณฑ์การประเมิน

- เด็กสามารถบอกอาชีพของผู้ปกครองได้
- เด็กสามารถเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพของผู้ปกครองได้
- เด็กสามารถบอกความสำคัญของอาชีพผู้ปกครองได้
- เด็กสามารถออกมาอภิปรายหน้าห้องได้

เครื่องมือ

- อาชีพของผู้ปกครอง

บันทึกหลังการสอน

เด็กสามารถบอกเล่าถึงประสบการณ์ที่ได้รับจากชั้นผู้ปกครองได้เป็น
 ใจความ และเชื่อมโยงกับตัวบทเรียนที่ได้รับจากสื่อการเรียนรู้ได้เป็น
 คำอธิบายจากเงื่อนไขที่กำหนดไว้ โดยในขั้นตอนนี้เด็กสามารถเชื่อมโยง
 อธิบาย - มาเกี่ยวข้อง - และเชื่อมโยงกับเนื้อหาในชั้นที่ 20 ม. 1 47
 ข้างบนที่ได้อธิบายมาแล้ว ซึ่งเชื่อมโยงกับเนื้อหาในชั้นที่ 20 ม. 1 47
 เด็กสามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาในชั้นที่ 20 ม. 1 47

ลงชื่อ ครูผู้สอน

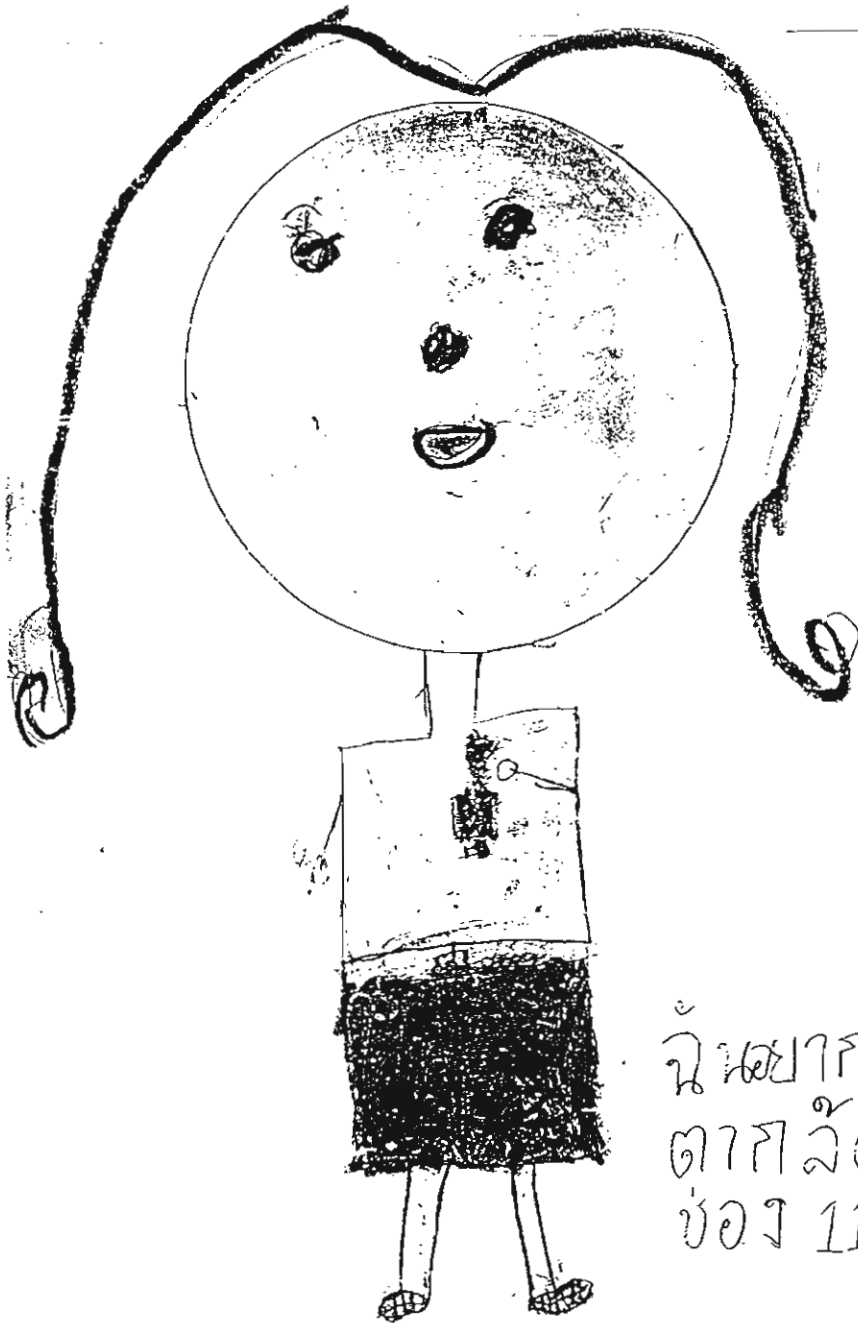
วันที่ 19 / 11 / 2547

ความคิดเห็นผู้ตรวจ

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

วันที่ - 9 / 11 / 2547

นางสาววิภา ๐๖/๑ ๔๔

นิศยาภรณ์
ตากล่อง
ห้อง 11

photogracher

กิจกรรมเสริม การเรียนการสอนอนุบาล 3
 ผู้รับผิดชอบ ครูนิศยาภรณ์ เขียวภากรณ์
 หลักการและเหตุผล .

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง และฝึกทักษะกระบวนการคิด จะต้องยึดหลักการจัดกิจกรรมที่เด็กสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ทางฝ่ายอนุบาลจึงได้จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอน เชิญผู้ปกครองมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ โดยที่เด็กจะเป็นผู้เลือกอาชีพที่เด็กสนใจ จากการแสดงความคิดเห็นของเด็กนักเรียนห้องอนุบาล 3/1 เด็กๆสนใจอาชีพ "การทำโทรทัศน์ช่อง 11" เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง และฝึกทักษะกระบวนการคิด ของเด็กในเรื่องอาชีพต่างๆ จึงได้จัดกิจกรรมการทัศนศึกษาที่สถานีช่อง 11 ในวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2547 เวลา 8.15น.-10.00น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง
 2. เพื่อเป็นการฝึกทักษะการคิดในการเรียนรู้อาชีพ "การทำโทรทัศน์"
- จากประสบการณ์ตรง
3. เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน
 4. เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่มาจากผู้ปกครอง

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

นักเรียนอนุบาล 3/1 จำนวน 29 คน

เชิงคุณภาพ

นักเรียนได้มีความรู้จากผู้ปกครอง และสถานที่ที่ไปทัศนศึกษา

สถานที่ดำเนินการ

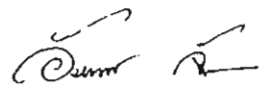
สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 จ.เชียงใหม่

การประเมินกิจกรรม

เมื่อเด็กทัศนศึกษา แล้วเด็กสามารถสรุปองค์ความรู้ การทำโทรทัศน์ได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. พัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง
2. เด็กเกิดทักษะการคิดในการเรียนรู้อาชีพ "การทำโทรทัศน์" จากประสบการณ์ตรง
3. เด็กมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ "การทำโทรทัศน์"
4. เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน
5. เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่มาจากผู้ปกครอง

นางอัมภาพร จันทร์กระจ่าง
 คุณครูใหญ่โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย

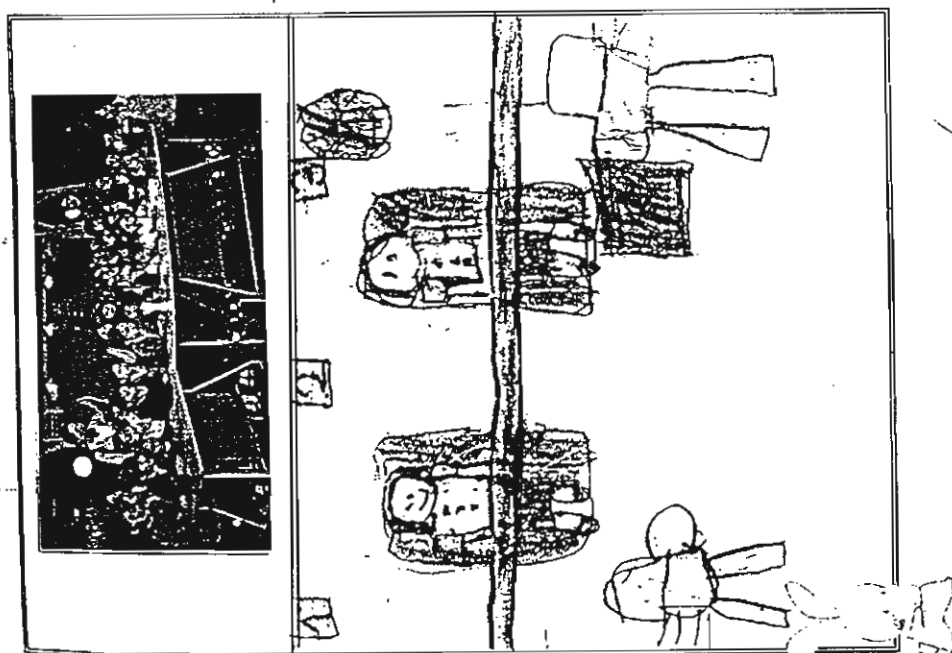
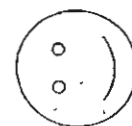
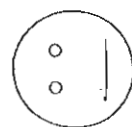
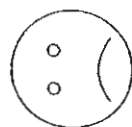
ความรู้ที่เด็กได้จากบทเรียน

1. ใช้กล้องถ่ายภาพไปบอกพี่ชาย
2. บอกพี่ชาย TV
3. คนมาทำข่าวเกี่ยวกับกล้อง
4. TV ได้รู้ความ

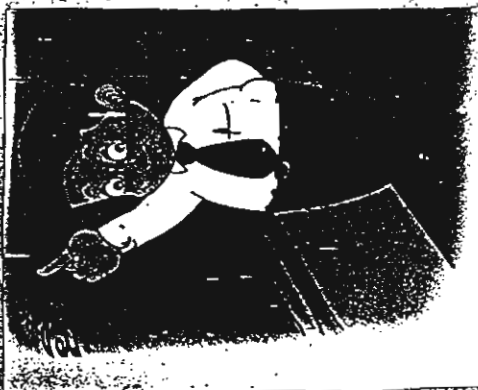

ความรู้ที่เด็กของหนูเมื่อไปทัศนศึกษา

1. ใช้กล้องถ่ายภาพไปบอกพี่ชาย

โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย ระดับชั้นอนุบาล 3
 ชื่อเด็ก/รหัสตัว/ครอบครัว/ชื่อ ครูแม่แตงน้อย
 ชั้น ๑/๑ เลขที่ 18
 ให้นักเรียนดูรูปภาพอาชีพต่าง ๆ จัดลงในใบงานตามช่องที่กำหนด

อาชีพคนกวาด 	อาชีพพยาบาล 	อาชีพตำรวจ
หน้าที่สอนหนังสือ 	หน้าที่พยาบาลคนไข้ 	หน้าที่ตำรวจเฝ้าที่จับ 4/✓ พราย

ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

1. คุณครูได้มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำสาระมาจัดประสบการณ์อย่างเป็นระบบ จากผังมโนทัศน์พบว่าการวางแผนในระดับสายชั้นเพื่อนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่เพื่อศึกษาการทำงานของอาชีพต่าง ๆ เป็นจุดเด่นของการวางแผนและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ที่เป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนอื่น ๆ ได้
2. กิจกรรมที่ออกแบบเป็นกิจกรรมง่าย ๆ เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการสอนได้
3. จากผลงานของนักเรียนสะท้อนการสอนสอนตามแนวคิดการสอนภาษาแบบธรรมชาติ(Whole Language) ที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย ดังนั้นนักเรียนจึงสามารถเขียนคำหรือประโยคได้หากต้องการเขียน โดยครูช่วยเหลือในการเขียนตัวอย่างคำให้ดู หรือให้นักเรียนลองสะกดด้วยตนเอง
4. ผลงานของนักเรียนมีการบันทึก วันที่/เดือน/ปี ที่นักเรียนทำผลงาน ถ้าครูเขียนเพิ่มเติมพัฒนาการของนักเรียนที่สังเกตได้ลงไปด้วย จะช่วยให้ชิ้นงานเป็นหลักฐานในการประเมินพัฒนาการได้เป็นอย่างดี และหากจัดระบบการเก็บชิ้นงานก็จะได้หลักฐานสำหรับการประเมินตามสภาพจริง(Authentic Assessment)
5. การนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ให้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงนั้นเป็นกิจกรรมที่ควรส่งเสริมอย่างยิ่ง และหากครูผู้สอนศึกษาแนวคิดการศึกษาออกสถานที่(Out-door Education) เพิ่มเติม ครูจะสามารถเขียนแผนการสอน และเตรียมการจัดกิจกรรมได้อย่างเป็นระบบ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
6. การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของนักเรียนนั้นเป็นแนวคิดที่ดี ใ้ใดก็ตามทางโรงเรียนควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง อาจมีจดหมายแจ้งชี้แจงแนวการช่วยเหลือนักเรียน การทำกรบ้านร่วมกับนักเรียน จะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

เมนูที่ 16

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ / วิธีการที่หลากหลาย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้พัฒนาแผนการสอน: คุณครูศรินทิพย์ จันทประยูร
โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

• ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อ	-
กลุ่มสาระการเรียนรู้	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับชั้น	อนุบาล 1
เรื่อง	ความหมายและความสำคัญของศาสนา
ผู้พัฒนาแผน	อาจารย์ศรินทร์ทิพย์ จันทประยูร
สถานศึกษา	โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย 166 ถนนเจริญประเทศ ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100

• ความเป็นมาของแผนการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน(วพร.) โดยเลือกการใช้การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นนวัตกรรมในการพัฒนา มีจุดเน้นในการพัฒนาคือ กระบวนการคิด

• แผนการจัดการเรียนรู้

คุณครูศรินทร์ทิพย์ จันทประยูร ได้มีกระบวนการวางแผนการสอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตร เพื่อกำหนดฝั่งความคิดประจำหน่วย
2. จัดทำแผนการสอนประจำหน่วย เป็นภาพรวมทั้งหมดของเนื้อหาที่จะสอน
3. จัดทำแผนการสอนรายครั้ง อาจเป็น 1 ชั่วโมง หรือ 2 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมหรือเนื้อหาที่จะสอน
4. ในแต่ละแผนการสอน ได้จัดทำแบบทดสอบ ใบงาน และเอกสารประกอบการสอน

แผนการสอนเป็นแผนการสอนแบบบรรยาย มีหัวข้อ ดังนี้ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) สารการเรียนรู้(เนื้อหา) 3) กิจกรรมการเรียนรู้ 4) วัสดุ / สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผล และ 6) บันทึกหลังการสอน

ในขั้นการเชื่อมโยงจากหลักสูตรสู่การวางแผนการเรียนการสอน คุณครูศรินทิพย์ จันทประยูร ได้ศึกษาหลักสูตร กำหนดหน่วยการเรียนรู้และกำหนดรายละเอียดในรูปของผังความคิด(mind mapping) โดยกำหนดรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้
2. กระบวนการเรียนรู้
3. คุณธรรมที่ต้องการปลูกฝัง
4. สื่อและแหล่งเรียนรู้
5. การวัดและประเมิน

ในส่วนผังความคิดนี้ ช่วยให้ครูเห็นภาพใหญ่ของการเรียนการสอนทั้งหมดในหน่วยที่เลือกมาวางแผนการสอน

“แผนการเรียนรู้ประจำหน่วย” จากรายละเอียดมีลักษณะเป็น “กำหนดการสอน” หรือ “โครงการสอน” ที่นำข้อมูลจากผังความคิดประจำหน่วยมาออกแบบรายละเอียดต่าง ๆ ก่อนนำไปเขียนแผนการสอนต่อไป ช่วยให้เห็นข้อมูลเชิงโครงสร้างของการสอนหน่วยเรื่องนี้ และถือเป็นขั้นตอนหลักสำคัญอีกขั้นหนึ่ง

องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ประจำหน่วย ประกอบด้วย

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อกลุ่มสาระ ระยะเวลาที่ใช้สอน จำนวนเวลาที่ใช้
2. คำอธิบายประจำหน่วย มีลักษณะการเขียนเหมือนความคิดรวบยอด(concept)
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี
4. สาระการเรียนรู้(เนื้อหา)
5. แผนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเวลาว่าจะจัดการเรียนสอนเป็นกี่ครั้ง และต้องจัดทำแผนการสอนกี่แผน
6. กระบวนการเรียนรู้ ระบุกระบวนการสำคัญที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดขึ้น
7. คุณธรรมที่สอดแทรก ระบุคุณธรรมที่ต้องการพัฒนา
8. บูรณาการวิชาอื่น ๆ ระบุกลุ่มสาระที่ต้องการเชื่อมโยงมาใช้ในหน่วยการเรียนรู้
9. แหล่งการเรียนรู้/สื่อ/อุปกรณ์ ระบุข้อมูลสื่อทั้งหมดที่ใช้
10. มาตรฐานและตัวบ่งชี้ เป็นส่วนที่ครูใช้ตรวจสอบว่าเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้เชื่อมโยงกับมาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ใดบ้าง
11. การวัดและการประเมินผล
12. บันทึกการสอนเมื่อจบหน่วย

โรงเรียนเรณิชาเสวีวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่

แผนการเรียนรู้ประจำหน่วย

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัส 07-7 ชั้น ม.3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547
 วันที่สอน 17-21, 25-28 พฤษภาคม พ.ศ. 2547 จำนวน 6 ชั่วโมง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ศาสนา
 สาระที่ 1 มาตราฐานที่ มฐ.ศ. 1.1

1. คำอธิบายประจำหน่วย

ศาสนาหมายถึงหลักคำสอนที่มาจากความเชื่อจริยธรรมและหลักปฏิบัติ
 ซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์และศักดิ์สิทธิ์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 ศาสนาต้องไม่ขัดแย้ง (ศาสนา) มีหลักธรรม หลักปฏิบัติ ศาสนา
 ศาสนามีหลายประเภท เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับพระเจ้า แคลงผู้หนักใจ ศาสนา
 มีประโยชน์ต่อสังคม ชุมชนและบุคคลแก่จิตใจ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ภาค

อธิบายประวัติความเป็นมา ความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญ
 ต่อบริบททางศาสนาที่ตนนับถือ และวิเคราะห์พระธรรมวินัยของศาสนาต่าง ๆ
 ที่สำคัญของศาสนาต่าง ๆ ได้

3. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

3.1 ที่มา ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบ ประเภทและประโยชน์ของ

ศาสนา

3.2 พิธีกรรมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และคัมภีร์ทางศาสนาต่าง ๆ ได้แก่
 ศาสนาพุทธ อิสลาม พหุเทวนิยม-ฮินดู ลัทธิ และศาสนาพุทธ

3.3 พระคัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ ที่สำคัญของศาสนาต่าง ๆ ที่ตนนับถือ

4. แผนการจัดการเรียนรู้

4.1 ความเป็นมา ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบของศาสนา (2 ชั่วโมง)

4.2 พิธีกรรมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และคัมภีร์ของศาสนาต่างๆ

ได้แก่ พุทธ คริสต์ อิสลาม และฮินดู (2 ชั่วโมง)

4.3 พระจริยวัตรของศาสดาสาวกที่สำคัญของศาสนาต่างๆ (2 ชั่วโมง)

5. กระบวนการเรียนรู้ที่นำมาใช้

กระบวนการกลุ่ม

6. คุณธรรมที่สอดแทรก

ความเมตตา

ความเสียสละ

7. บูรณาการกับวิชาอื่น

ภาษาไทย

8. แหล่งการเรียนรู้/สื่ออุปกรณ์

แหล่งการเรียนรู้ - หนังสือพิมพ์ วารสาร ห้องสมุดโรงเรียน ทัศนศึกษา หักมอ

สื่ออุปกรณ์ - ภาพวาด หนังสือเรียน ใบงาน แบบฝึกหัด รูปภาพ ในความบันเทิง เกม

9. มาตรฐานที่ 1

ตัวชี้วัด 1

มาตรฐานที่ 5

ตัวชี้วัด 1, 2

มาตรฐานที่ 6

ตัวชี้วัด 1, 2

มาตรฐานที่

ตัวชี้วัด

10. การวัดและประเมินผล

10.1 วิธีวัด

10.1.1 ทบทวนคำถามในใบงาน และแบบทดสอบ

10.1.2 ทบทวนชิ้นงานของกลุ่ม รายงานฉบับส่วนตัว

10.1.3

10.2 เกณฑ์การประเมิน

(โดยคิด % ผ่านเกณฑ์)

10.2.1 คะแนนเต็ม 10 คะแนน (10 - 9 คะแนน ดี, 7 - 5 คะแนน ปานกลาง)

10.2.2 (3 คะแนน ถึง 5 คะแนน) 2 คะแนน ถึง ปานกลาง 1 คะแนน ถึง ต้องปรับปรุง

10.2.3 (4 = ดีมาก, 3 = ดี, 2 = ปานกลาง, 1 = ย่ำแย่)

10.2.4

10.3 เครื่องมือที่ใช้วัด

แบบประเมินผลจากการปฏิบัติงานกลุ่ม
แบบทดสอบก่อน/หลังเรียน

11. บันทึกการสอนเมื่อจบหน่วย

11.1 ผลการสอน

ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์กระบวนการกลุ่มได้ตั้งพอสมควร
มีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน โดยมีระดับคะแนนที่พอเหมาะ

11.2 ปัญหา/อุปสรรค

บางกลุ่มยังไม่สามารถปฏิบัติตนในการเรียนแบบกระบวนการกลุ่ม
ยังไม่รู้จักวางแผนการทำงาน การแบ่งงาน

11.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้สอนต้องชี้แนะวิธีและขั้นตอนการทำงานกลุ่มให้เข้าใจ
ชัดเจน และคอยกำกับตามกลุ่มได้ทั่วถึงระบบ

ลงชื่อ ศิริกานต์ จันทนาศัย ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้ตรวจ

ลงชื่อ.....หัวหน้ากลุ่มสาระ

วันที่...../...../.....

ความคิดเห็นของวิชาการ

สื่อนันทวรรณกรกลุ่ม

ลงชื่อ.....วิชาการ

วันที่ 14 / 10 / 47

นอกเหนือจากแผนการสอนแล้ว คุณครูยังได้จัดทำเอกสารประกอบการใช้แผนการสอน ดังนี้

1. แบบทดสอบก่อน/หลังเรียน เรื่องความหมายและความสำคัญของศาสนา แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ให้เขียนตอบ จำนวน 10 ข้อ และ ให้เลือกตอบ 7 ข้อ
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง “สร้างความรู้เกี่ยวกับศาสนา” ออกแบบให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มตามกระบวนการที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนในการสอนครั้งนี้ มีคำสั่งให้นักเรียนดำเนินการ
 - แบ่งกลุ่ม แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในกลุ่ม และเนื้อหาที่ต้องศึกษาค้นคว้า
 - หัวข้อเรื่องที่มอบหมายให้ค้นคว้า
 - บันทึกผลการค้นคว้า
3. ใบงานที่ 2 เรื่อง “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ” ประกอบด้วยกิจกรรม 2 ส่วน คือ
 - ให้อ่านเรื่องจากใบความรู้ แล้วสรุปเรื่อง
 - ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
4. ใบงานที่ 3 เรื่อง “เสนอเพื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนา” ให้นักเรียนนำบทความหรือภาพข่าวจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาปะติดในกรอบ และตอบคำถามเชิงวิเคราะห์
5. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยกำหนดพฤติกรรมในการประเมิน ได้แก่ ความมีน้ำใจ การแสดงความคิดเห็น การรับฟังความคิดเห็น การตั้งใจทำงาน และปรับปรุงผลงานกลุ่ม มีการให้คะแนนเป็นระดับ 4 ระดับ

นอกจากนี้คุณครูได้เลือกผลงานของนักเรียนเก็บไว้เป็นตัวอย่างด้วย ในส่วนของการประเมินผลงานนักเรียน ได้จัดทำเป็นรายการประเมินให้คะแนนติดไว้ที่ผลงาน และลงชื่อครูผู้สอนด้วย

แบบทดสอบก่อน / หลังเรียน เรื่อง ความหมายและความสำคัญของศาสนา

ตอนที่ 1 จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ที่มาของศาสนาประการหนึ่งคือความกลัวซึ่งมนุษย์สมัยโบราณมีความหวาดกลัวอะไร

2. คำว่า "ศาสนา" มาจากคำในภาษาสันสกฤต ตรงกับคำว่า "ศาสน" ซึ่งมาจากภาษา

3. ศาสนาทุกศาสนามีจุดหมายสำคัญร่วมกันโดยต้องการให้มนุษย์ทุกคนเป็นอย่างไร

4. เครื่องมือในการอบรมขัดเกลาสมาชิกของสังคมคืออะไร

5. ในสังคมไทยชนชั้นวรรณะประเพณีที่มีพื้นฐานจากศาสนาได้แก่อะไรบ้าง

6. องค์ประกอบของศาสนาได้แก่อะไรบ้าง

7. ศาสนสถานเพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้แก่อะไรบ้าง

8. ศาสนาประเภทเอกเทวนิยมคือศาสนาใดบ้าง

9. ศาสนาระดับสากลคือศาสนาใดบ้าง

10. ประโยชน์ของศาสนาได้แก่อะไรบ้าง (ตอบมา 2 ข้อ)

ตอนที่ 2 เลือกตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ศาสนาเกิดจากสิ่งใด

- ก. ศาสดาพยากรณ์ ค. โรงการของเทพเจ้า

- ข. เทพเจ้าลัทธิขงจื๊อ ง. วิวัฒนาการด้านความคิดมนุษย์

2. ลักษณะที่เหมือนกันของศาสนาคือข้อใด

- ก. การมีเทวดา ค. การมีหลักปฏิบัติ

- ข. การมีศรัทธา ง. การแสวงหาความรู้เพื่อเข้าใจตนเอง

3. ศาสนามีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างไร

- ก. การอบรมผู้มีทุกข์ ค. เป็นจารีตประเพณี

- ข. การแก้ปัญหาชีวิต ง. เป็นคำสอนเก่าแก่

4. ผู้ปฏิบัติตามหลักศาสนาย่อมมีผลต่อความประพฤติคือ

- ก. เป็นคนอ่อนแอ ค. ประพฤติตนตามอารมณ์

- ข. เป็นคนไร้เหตุผล ง. ประพฤติตนดีและเป็นประโยชน์

5. เหตุใดศาสนาจึงเกิดประโยชน์ต่อสังคม

- ก. เพราะสมาชิกเข้าใจผู้นำ

- ข. เพราะสมาชิกมุ่งประโยชน์ตน

- ค. เพราะสมาชิกทุกคนมุ่งประกอบความดี

- ง. เพราะสมาชิกสร้างความชั่วร้าย

6. ข้อใด ไม่ใช่ องค์ประกอบของศาสนา

- ก. ผู้ตั้งหรือศาสดา

- ข. หลักคำสอนหรือพิธีกรรม

- ค. สัญลักษณ์และคำนิยาม

- ง. ศาสนพิธีหรือพิธีกรรมทางศาสนา

7. "ผู้คิดค้นหลักคำสอนครั้งแรกแล้ววางกฎและหลักคำสอนเพื่อเป็นหลักปฏิบัติ" เรียกว่าอะไร

- ก. ศาสดา

- ข. นักบวชหรือสาวก

- ค. เทพทูต

- ง. ประมุขของศาสนา

คิดให้ถี่ถ้วนตอบ

ใบงานที่ 1

เรื่อง สร้างความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวชี้แจง

ก. วิธีการปฏิบัติงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งงานให้สมาชิกแต่ละบุคคลในกลุ่มคอยให้โอกาสนักเรียนอ่อนเจ็ดก่อน จะมีมือสืบทอดาคำตอบหรือคำอธิบายแล้วนำมารวมกัน
2. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มร่วมกับอธิบายเรื่องที่ศึกษาค้นคว้าจนเป็นที่เข้าใจของทุกคนในกลุ่ม
3. นักเรียนนำผลงานกลุ่ม เขียนลงในใบงานนี้ โดยเลือกกลุ่มละ 1 หัวข้อ แล้วนำเสนอหน้าชั้น (กลุ่มละ 3-4 นาที)

รายชื่อสมาชิกกลุ่มที่...1.....

1.	ท.ณ. ชัยการพิ โสภณาง	ทำหน้าที่
1.1	อ่านและอธิบายให้สมาชิกเข้าใจวิธีการปฏิบัติ	
1.2	ศึกษาค้นคว้าเรื่อง <u>ประโยชน์ของศาลสงฆ์</u>	
2.	ท.ณ. กสินธุการวัณห์ ปัญญาใจ	ทำหน้าที่
2.1	รวบรวมข้อมูลจากสมาชิก	
2.2	ศึกษาค้นคว้าเรื่อง <u>ประโยชน์ของศาลสงฆ์</u>	
3.	ท.ณ. ปัทมพร จารวัณห์	ทำหน้าที่
3.1	บันทึก	
3.2	ศึกษาค้นคว้าเรื่อง <u>ความสำคัญและองค์ประกอบของศาลสงฆ์</u>	
4.	ท.ณ. พชรภณ สุทธิวิธการ	ทำหน้าที่
4.1	ตรวจทาน นำเสนอ	
4.2	ศึกษาค้นคว้าเรื่อง <u>ที่มา ความหมายของศาลสงฆ์</u>	

- ข. หัวข้อเรื่อง
1. ที่มา ความหมายของศาสนา	3. ประเภทของศาสนา
2. ความสำคัญและองค์ประกอบของศาสนา	4. ประโยชน์ของศาสนา

ค.เชนชมจัดการค้นคว้า

๑. ทศพร พานิชกุล

[illegible]

ลำดับที่ ๓ คือ ความหมาย 2 อย่าง คือ หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในสิ่งที่ไปในการผลิตของมนุษย์
ทั้งการมี คือ ทำหน้าที่ของโลกและสภาพแวดล้อมของโลก อย่างที่สอง หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ใน
ทำให้นึกถึงว่า หน้าที่ของลำดับที่สามมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทั้งสิ้น

.....
ตรวจแล้ว

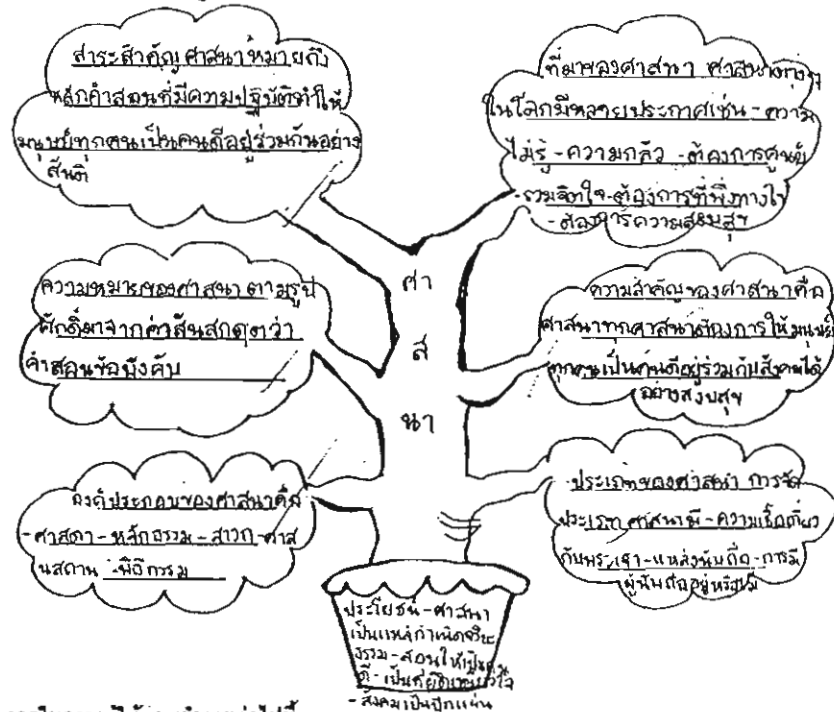
ศรินทิพย์ อินทประยูร

ใบงานที่ 2

ม.1/น เลขที่ 28

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านใบความรู้เรื่องศาสนา แล้วนำหัวข้อเรื่องข้อสมมาลงในกิ่งต้นไม้พร้อมกับอธิบายรายละเอียด

ตอนที่ 2 จากใบความรู้ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ที่มาของศาสนาประเภทหนึ่งคือความกลัวซึ่งมนุษย์มีเมื่อมีความหวาดกลัวเรื่องใจ เกิดจากธรรมชาติ ซึ่งอยู่ในพฤติกรรมการควบคุมของมนุษย์
2. คำว่า "ศาสนา" มาจากคำในภาษาสันสกฤต ตรงกับคำว่า "สาสน" ซึ่งมาจากภาษาบาลี
3. ศาสนาทุกศาสนามีจุดมุ่งหมายสำคัญร่วมกันคือต้องการให้มนุษย์ทุกคนเป็นอย่างไร ดีใจ การให้มนุษย์เป็นคนดี
4. เครื่องมือในการอบรมสั่งสอนศาสนิกชนจะแตกต่างกันอย่างไร ศาสนา
5. ในสังคมไทยระบบธรรมเป็นมรดกที่มีพื้นฐานจากศาสนาใดมากที่สุด พุทธ คริสต์
6. องค์ประกอบของศาสนาใดมากที่สุด ผู้สั่งสอน ศาสนา หลักคำสอนเรื่อง หลักธรรม ศาสนสถาน พิธีกรรม วิหาร นักบวชหรือเจ้าอาวาส ศาสนิกชนหรือผู้นับถือ
7. ศาสนสถานเพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาใดมากที่สุด โบสถ์
8. ศาสนาประเภทเอกเทวนิยมคือศาสนาใดบ้าง คริสต์ อิสลาม
9. ศาสนาแบบพหุเทวนิยมคือศาสนาใดบ้าง ศาสนาพุทธ ศาสนาฮินดู
10. ประโยชน์ของศาสนาใดมากที่สุด (ตอบมา 2 ข้อ) ใช้ทุกคนเป็นคนดี มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นจิตใจ

ตรวจแล้ว
ครุฑทิพย์ อัมพรประยูร

ใบงานที่ 3

เรื่อง การพบปะที่ถ้อยคำเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับศาสนา

แหล่งเรียนรู้ หนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันอาทิตย์ที่ 23 พฤษภาคม 2547 ปีที่ 14 ฉบับที่ 4924 ✓

เรื่องศาสนาของเรา ชื่อผู้เรียน ค.ญ.สลิศวดี ชมภู เลขที่ 22 ชั้น ม.1/3

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำบทความหรือภาพข่าวจากสิ่งพิมพ์ที่เสนอเรื่องสถานการณ์ศาสนาในสังคมปัจจุบัน มาคิดปะในกรอบด้านล่างแล้วตอบคำถามเชิงวิเคราะห์

วิเคราะห์

1. ภาพสื่อความหมายอย่างไร

เด็กและเยาวชนไทยให้ความสนใจในพระพุทธศาสนา อยากศึกษา คัมภีร์ ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น การให้ทาน ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นรอบข้าง ✓

2. เหตุการณ์นี้ส่งผลต่อสังคมอย่างไร

ทำให้เกิดสมาธิในการเรียน การทำงาน ทำให้มีสติในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ หลีกเลี่ยงปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างประโยชน์ให้สังคม ทำให้สังคมเป็นปึกแผ่น สอดคล้องสุข การเป็นกันเองจะไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมตนเองและผู้อื่นรอบข้าง ✓

รายการ	3	2	1
ตรงเวลา (5-9 น.)	✓		
การแต่ง สวมใส่		✓	
การตอบคำถามชัดเจน		✓	
สะอาด มีระเบียบ	✓		
ตัวสะอาด ตัวอักษร	✓		
รวม	10	คะแนน	

ตรวจแล้ว

นาย วิชาญ จันทประยูร

ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

1. การวางแผนกระบวนการเรียนการสอนมีจุดเด่นในเรื่องการวางแผนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมีการวางโครงสร้างการสอนทั้งหมด เป็นผังความคิดประจำหน่วย แผนการเรียนรู้รวม และแผนการเรียนรู้ย่อย อย่างไรก็ตามในขั้นการทำผังความคิดประจำหน่วยยังไม่เชื่อมโยงกับหลักสูตร ถ้ามีการอ้างอิงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะทำให้เห็นภาพตลอดแนวจากหลักสูตรสู่การสอน และเป็นแบบอย่างแก่โรงเรียนที่สนใจนำกระบวนการนี้ไปใช้ได้
2. การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียนนั้น หากต้องการให้ประหยัดเวลามากขึ้น อาจจัดเป็นมุมหนังสือให้นักเรียนค้นคว้าในชั้นเรียน
3. การเขียนข้อความรู้โดยเฉพาะการเขียนคำนิยามของนักเรียนนั้น ครูควรพิจารณาว่าไม่ได้เกิดจากการคัดลอกมา นักเรียนควรได้ประมวลและเขียนสรุปเป็นความคิดหรือภาษาของตนเอง โดยครูอาจนำเทคนิคผังมโนทัศน์(Graphic organizer) มาฝึกให้นักเรียนสรุปความคิดของตนเอง
4. แผนการสอนมีความสมบูรณ์ในตัวเอง เนื่องจากคุณครูได้เก็บใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบ และผลงานนักเรียนรวมไว้กับแผนการสอนด้วย เอกสารเหล่านี้หากครูมีการจัดเก็บเป็นระบบแล้ว จะสามารถนำผลการสอนมาปรับปรุงแผนการสอนให้สมบูรณ์และใช้สอนในครั้งต่อไปได้ เป็นแบบอย่างในการเรียนรู้เชิงวิจัยและพัฒนา (research and development) ที่ดี
5. ผลการสอนคุณครูพบกว่านักเรียนยังมีปัญหาในการทำงานกลุ่มอยู่ ครูอาจศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Cooperative Learning) ซึ่งมีวิธีสอนด้วยกระบวนการกลุ่มหลายรูปแบบให้เลือกนำมาปรับใช้ได้ และหากครูนำประเด็นปัญหานี้ไปวางแผนแก้ปัญหา ก็จะได้นำงานวิจัยในชั้นเรียน(classroom action research) ด้วยกระบวนการเช่นนี้ เป็นการยกระดับการทำงานให้เป็นการทำงานแบบครุมีอาชีพมากขึ้น